

گزارش ماهانه اقتصاد ایران

بررسی بازارهای مختلف ایران و جهان

خرداد ماه ۱۴۰۱

گزارش ماهانه اقتصاد ایران و جهان خرداد ۱۴۰۱

تهیه شده در واحد مطالعات شرکت سرمایه گذاری دی

سال دوم - تیر ماه ۱۴۰۱ - شماره ۱۳

تاریخ انتشار: تیر ۱۴۰۱

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از میرداماد، خیابان سرو، پلاک ۵۸، شرکت
سرمایه گذاری غدیر، طبقه سوم

ایمیل: info@deyventures.com

تلفن تماس: ۰۲۱۸۸۶۵۹۷۶۶

سنة الف الف سنة
سنة الف الف سنة

تولید سال ۱۴۰۰، دانش بنیان، اشتغال آفرین

فهرست مطالب

۷ مقدمه
۹ بازارها در یک نگاه
۱۲ اقتصاد ایران
۱۳ بازار ارز و سکه
۱۹ بازار سرمایه
۲۳ بازار پول
۳۳ بازار مسکن
۳۷ صادرات و واردات
۴۱ بازارهای جهانی
۴۲ بازار فلزات گران بها
۴۴ بازار نفت، گاز، پتروشیمی
۴۸ بازار فلزات اساسی
۵۰ جمع بندی

خردادماه
رکوردشکنی
بازارها

مقدمه

ترس از رکود اقتصاد جهانی ماهی نزولی را پشت سر گذاشتند و قیمت اوره نیز افت شدیدی را به ثبت رساند. این در حالی بود که بازار فلزات اساسی نیز یکدست قرمزپوش بود.

سومین ماه سال تبدیل به ماهی شد که برخی بازارها رکوردهای تاریخی را به ثبت رساندند. قیمت دلار در ادامه روند صعودی خود در کانال ۳۲ هزار تومانی سقف تاریخی خود را جابه‌جا کرد. ابهام در نتیجه مذاکرات برجامی سبب شد تا بازار سکه نیز به تبعیت از بازار دلار رکوردشکنی کند. این در حالی بود که شاخص بورس تهران پس از دو ماه صعود در ماه خرداد عقب‌گرد داشت و در میانه کانال یک میلیون واحدی در جا زد. در سوی دیگر اما شاخص‌های پایه نقدینگی از جمله پایه پولی همچنان در روندی صعودی قرار دارند و زنگ خطر ادامه تورم را به صدا درآورده‌اند. همچنین تورم ماهانه خردادماه به ۱۲/۲ درصد رسید. یکی از دلایل ثبت تورم بالا قطع یارانه برخی اقلام بود.

آمارهای مربوط به عملیات بازار باز نشان می‌دهد که سیاست بانک مرکزی انقباضی‌تر از ماه‌های پیش شده است. درحالی‌که آمارهای فروش اوراق بدهی دولتی نشان از افزایش حجم معاملات نسبت به سال قبل دارد. تورم ماهانه مسکن به بالاترین سطح در دو سال اخیر رسیده و قیمت هر متر مربع مسکن در تهران به مرز ۴۰ میلیون تومان رسید. همچنین تراز تجاری ایران در خردادماه در حدود ۲۰۰ میلیون دلار در محدوده مثبت افزایش یافت.

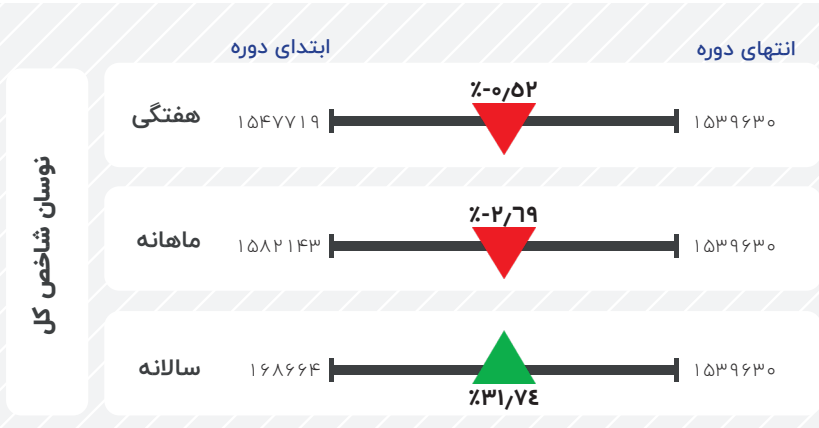
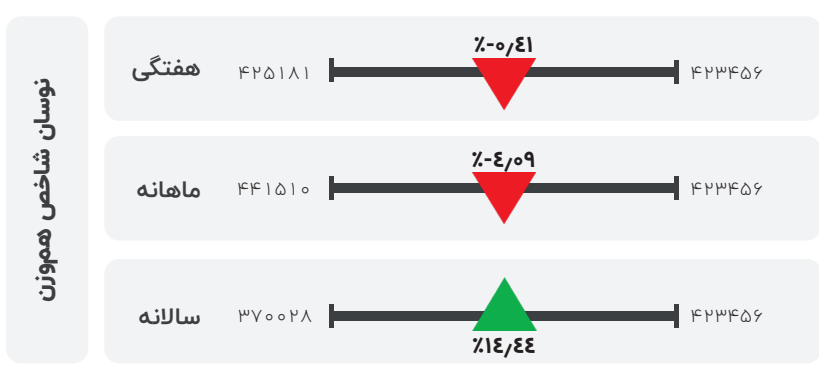
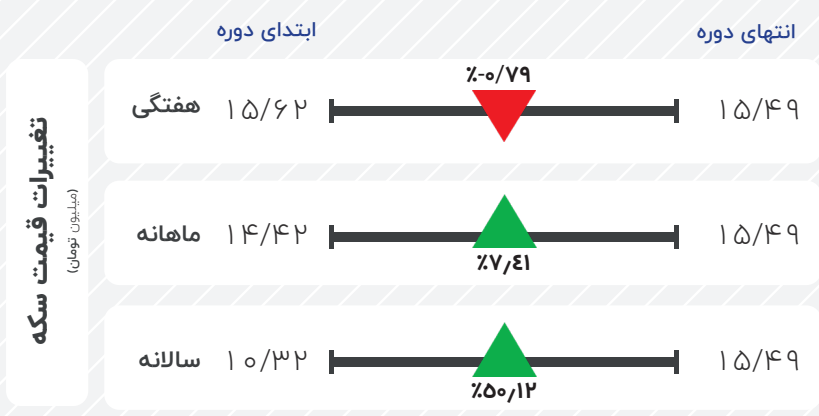
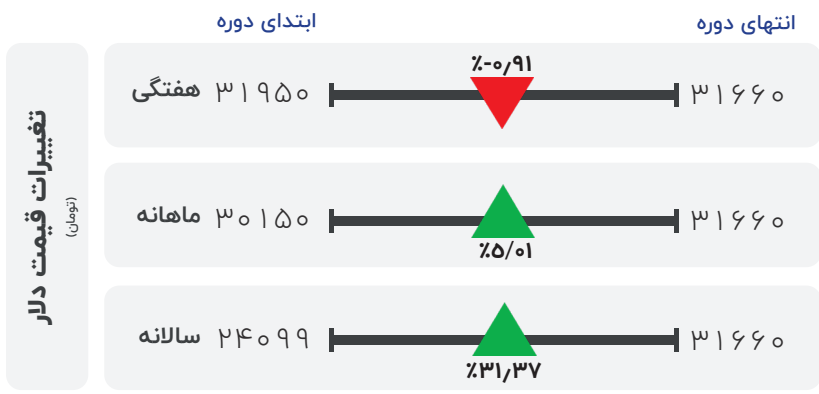
در بازارهای جهانی نیز طلا تحت تأثیر افزایش شدید نرخ بهره توسط فدرال رزرو و دیگر بانک‌های مرکزی سومین ماه نزولی خود را به ثبت رساند. قیمت‌های نفت و گاز نیز به دلیل

بازار در یک نگاه

گزارشی از بازارهای مالی ایران در یک نگاه؛ شامل:

- روند تغییرات قیمت سکه طلا و ارز
- تحولات بازار سرمایه
- بررسی متغیرهای پولی
- بازار مسکن

نقدینگی (همت)

ابتدای دوره

انتهای دوره

ماهانه ۴۸۲۳/۴ | $\%۲/۳۱$ | ۴۹۳۴/۷

سالانه ۳۶۰۰/۷ | $\%۳۷/۰۵$ | ۴۹۳۴/۷

پایه پولی (همت)

ابتدای دوره

انتهای دوره

ماهانه ۶۱۱/۷۸ | $\%۵/۱۶$ | ۶۴۳/۳۶

سالانه ۴۹۳ | $\%۳۰/۵۰$ | ۶۴۳/۳۶

اعتبارات قاعده‌مند (میلیارد تومان)

ابتدای دوره

انتهای دوره

هفتگی ۵۹۱۰ | $\%-۶۷/۵۱$ | ۱۹۲۰

ماهانه ۹۳۰ | $\%۱۰۶/۴۵$ | ۱۹۲۰

قیمت مسکن (میلیون تومان)

ابتدای دوره

انتهای دوره

ماهانه ۳۶/۳۵ | $\%۸/۴$ | ۳۹/۴۱

سالانه ۲۸/۸ | $\%۳۶/۸$ | ۳۹/۴۱

بازار باز (میلیارد تومان)

ابتدای دوره

انتهای دوره

ماهانه ۶۵۰۰۰ | $\%-۱/۶۲$ | ۶۳۹۵۰

سالانه ۷۵۰۰۰ | $\%-۱۴/۷۳$ | ۶۳۹۵۰

اوراق بدهی (هزار میلیارد تومان)

سالانه ۱۰۳۷ | $\%۲۴۴/۱۶$ | ۳۵۷۰

ابتدا

انتهای

تورم (درصد)

$\%۵۲/۵$
سالانه

$\%۱۲/۲$
ماهانه

ONE HUNDRED DOLLARS
2013
ONE HUNDRED DOLLARS
OF THE UNITED STATES OF AMERICA
THIS NOTE IS LEGAL TENDER FOR ALL DEBTS, PUBLIC AND PRIVATE
JULY 4, 1776
FEDERAL RESERVE NOTE
LF 03517451 G
SERIES 2009 A
100

بازار سکه و ارز

رکوردشکنی تاریخی دلار در خردادماه

قیمت دلار در سومین ماه از سال ۱۴۰۱ در ادامه روند صعودی خود، قله تاریخی خود را شکست. دلار که در ماههای انتهایی سال گذشته و همزمان با مذاکرات احیای برجام در کانالهای زیر ۳۰ هزارتومانی نوسان داشت، از ابتدای امسال و همزمان با توقف روند مذاکرات میان ایران و قدرت‌های جهانی روند صعودی پیدا کرده است.

دلار پس از اینکه در اردیبهشت امسال پس از مدتها از مرز ۳۰ هزارتومانی عبور کرد، در خرداد توانست از قله تاریخی خود نیز عبور کند.

سومین صعود متوالی قیمت دلار

با احتساب ماه‌های فروردین و اردیبهشت، خرداد به سومین ماهی تبدیل شد که روند قیمتی دلار صعودی بوده است. با اینکه خبرگزاری‌های رسمی از ماه گذشته قیمت دلار آزاد را منتشر نمی‌کنند از بررسی قیمت دلار از کانال‌های مختلف نشان می‌دهد، قیمت در اولین روز خرداد ۳۰ هزار و ۱۵۰ تومان بود.

قیمت دلار به همین ترتیب به روند صعودی خود ادامه داد تا در دهمین روز از مرز ۳۱ هزار تومان نیز عبور کند. در ادامه این روند قیمتی دلار در تاریخ ۲۲ خردادماه با ثبت قیمت ۳۲ هزار و ۷۷۰ تومان بالاترین قیمت خود در تاریخ اقتصاد کشور را به ثبت رساند. پس از آن البته دلار فقط دو روز در کانال ۳۲ هزارتومانی ماند و در ادامه مسیر قیمت دلار اندکی نزولی شد تا کار این ارز در آخرین ماه بهار در قیمت ۳۱ هزار و ۶۶۰ تومان به پایان برسد.

با احتساب قیمت دلار در روزهای ابتدایی و انتهای این ماه قیمت دلار ۵ درصد افزایش پیدا کرد. همچنین میانگین قیمت دلار در ماه خرداد ۳۱ هزار و ۳۳۶ تومان به ثبت رسید که از میانگین قیمت در ماه قبل از خود ۸/۳ درصد بیشتر بود.

شروع ماه در سایه ناامیدی سیاسی

بازار ارز در حالی سومین ماه سال را آغاز کرد که در روزهای اولیه این ماه سایه سنگین اخبار منفی برجامی بر بازارها افتاده بود. در ده روز اول بسیاری از تحلیل‌گران از مرگ

برجام سخن به میان می‌آوردند و در برخی از تحلیل‌ها می‌شد زمزمه‌های جنگ‌طلبانه را نیز جستجو کرد. با این وجود یکی از عواملی که در همان روزها سبب می‌شد تا قیمت دلار رشد شدیدی نداشته باشد، اظهار نظر مقامات رسمی بود. در کش‌وقوس‌های هسته‌ای سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا از تعهد این کشور به مسیر دیپلماتیک سخن می‌گفت و وزیر امور خارجه نیز از تداوم مذاکرات غیرمستقیم.

در میانه ماه اما تصویب قطعنامه شورای حکام علیه ایران تعادل شکننده روزهای قبل را شکست. هر چند پس از مشخص شدن متن این قطعنامه معلوم شد که لحن این بیانیه تند نیست، اما بازارها این موضوع را نشانه بدی قلمداد کردند و همین موضوع نیز سبب شد تا در ادامه دلار سقف تاریخی قیمتی خود را بشکند. همچنین خردادماه فعالیت بازارساز نیز بسیار زیاد بود اما با وجود هدف‌هایی مانند سقف ۲۹ هزار تومان و ارز سهمیه‌ای نیز دلار به زیر کانال ۳۰ هزار تومان بازنگشت.

بازگشت به تعادل شکننده

پس از رکوردشکنی تاریخی دلار، با توجه به اقدامات انتظامی در بازارها، افزایش عرضه توسط بانک مرکزی، توافق با پتروشیمی‌ها برای عرضه ارز، مسدودسازی برخی حساب‌های ارزی و همچنین عقب‌نشینی سیاستی و صدور جواز خریدوفروش توافقی به صرافی‌ها دلار در هفته آخر خردادماه به تعادلی نسبی رسید.

با این وجود تمام این اقدامات را می‌توان نوعی مُسکن مقطعی برای این بازار دانست زیرا آن چیزی که در بلندمدت قیمت را در هر بازاری مشخص می‌کند میزان عرضه و تقاضا است. طرف عرضه که در اقتصاد ایران تا حد زیادی به عملکرد دولت وابسته است نیز بیش از هر چیزی تابع شاخص‌های کلان اقتصاد از جمله درآمد ارزی و نرخ تورم است.

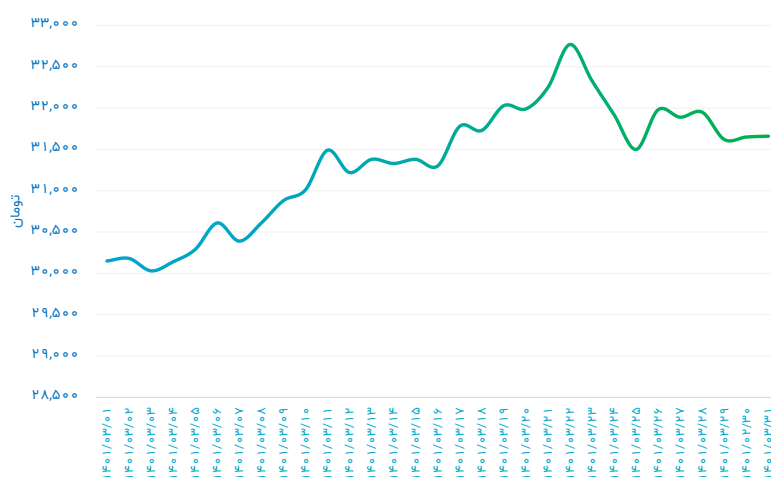

سکه هم رکورد زد

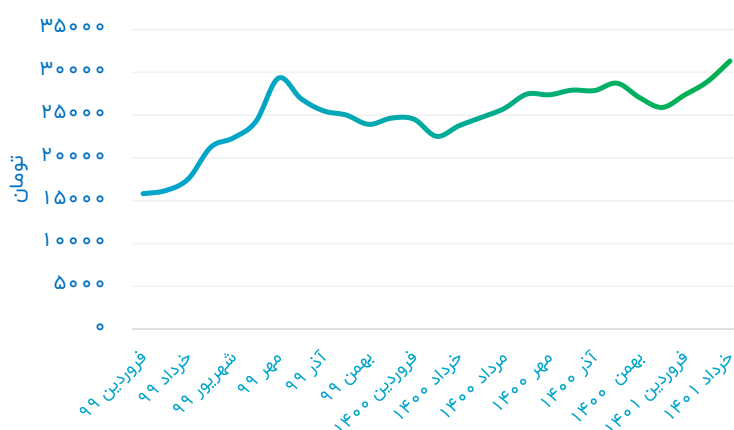
بازار سکه هم به تبعیت از بازار ارز در آخرین ماه بهار سال ۱۴۰۱ رکوردهای قیمتی را جابه‌جا کرد. با اینکه به طور معمول بازار سکه داخلی تحت تأثیر دو عامل قیمت طلای جهانی و قیمت دلار در ایران است، اما روند قیمتی بازار سکه نشان می‌دهد، این بازار در ماه‌های اخیر بیشتر تحت تأثیر نوسانات قیمت دلار در اقتصاد داخلی بوده است.

در ماهی که گذشت هم سه نوع سکه مانند ماه قبل روند صعودی داشتند و بیش از همه این ربع‌سکه بود که افزایش قیمت داشت. بن‌بست مذاکرات برجام که از انتهای سال ۱۴۰۰ آغاز شده بود در ماه خرداد به اوج خود رسید تا جایی که برخی از تحلیل‌گران از مرگ برجام سخن می‌گفتند. همین عامل سبب شد تا قیمت دلار در روز بیست و دوم ماه رکورد قیمتی تاریخی را به ثبت برساند. دقیقاً در همان روز بود که قیمت سکه تمام در کشور وارد کانال ۱۶ میلیون تومانی شد تا سکه نیز سقف تاریخی قیمت خود را جابه‌جا کند. این در حالی بود که قیمت هر اونس

روند روزانه قیمتی دلار در خرداد ۱۴۰۱

روند ماهانه قیمت فروش دلار آزاد

پیدا کرد تا اینکه خردادماه برای سکه تمام در قیمت ۱۵ میلیون و ۴۹۷ هزارتومانی به پایان رسید. افزایش حدود یک میلیون تومانی سکه در این ماه معادل با رشدی ۷.۴ درصدی قیمت سکه در بازارها بود.

رشد کمتر نیمسکه در خرداد

نیمسکه در میان سه بازار بررسی شده در این گزارش رشد قیمتی کمتری را در انتهای بهار به ثبت رساند. نیمسکه در اولین روز ماه پرتفاق خرداد ۷ میلیون و ۹۹۵ هزار تومان قیمت خورد و پس از چند روز نوسان در روز هفتم ماه وارد کانال ۸ میلیون تومانی شد. نوسان در این کانال مانند بازارهای دیگر تا روز خاص این ماه یعنی ۲۲ خرداد ادامه پیدا کرد و شوک قطعهنامه شورای حکام علیه ایران نیمسکه را نیز بی‌نصیب نگذاشت و سکه در این روز قیمت عجیب ۹ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان را نیز به چشم دید؛ اما پس از آن به موازات دیگر بازارها سکه یک کانال عقب نشست تا کار در قیمت ۸ میلیون و ۴۸۰ تومان پایان بگیرد. با این حساب نیمسکه در ماهی گذشت رشد ۶ درصدی را به ثبت رساند.

طلا در بازارهای جهانی درباره مذکور از ۱۸۴۵ دلار به ۱۸۳۲ دلار کاهش یافت.

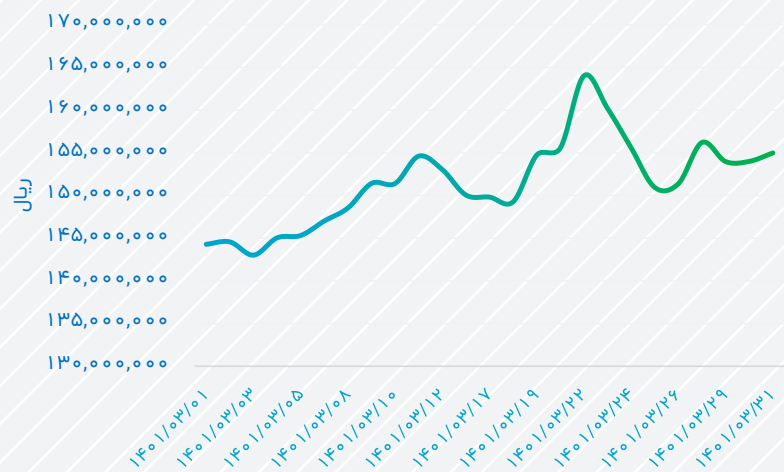
این موضوع به خوبی نشان می‌دهد که سکه این روزها کاملاً از روی دست نوسان دلار تغییر قیمت می‌دهد.

رشد ۷ درصدی سکه تمام در خرداد

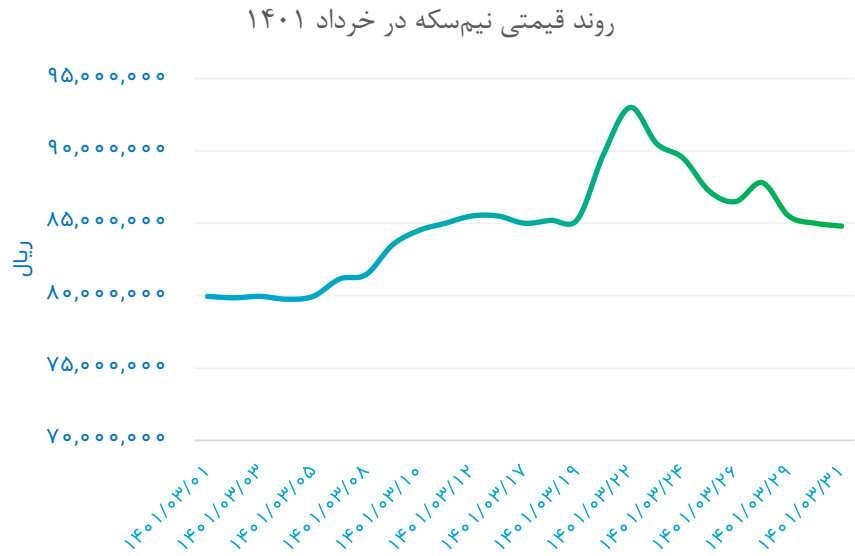
سکه تمام در اولین روز خردادماه ۱۴ میلیون و ۴۲۰ هزار تومان قیمت خورد و پس از چند روزی نوسان همگام با افزایش قیمت دلار در روز نهم خرداد وارد کانال ۱۵ میلیون تومانی شد. این نوسان قیمتی سکه تمام در ده روز دوم ماه ادامه پیدا کرد تا اینکه در روز بیست و دوم سکه در یک روز جهش ۹۰۰ هزارتومانی را ثبت کرد و با این پرش وارد کانال ۱۶ میلیون تومانی شد. ۱۶ میلیون و ۴۰۰ هزارتومانی که در این روز به ثبت رسید بالاترین قیمت سکه از ابتدا است.

پس از این بود که اقدامات بازار ساز برای کنترل قیمت دلار به شدت افزایش پیدا کرد و همین موضوع سبب شد تا دو روز بعد سکه به کانال ۱۵ میلیون تومانی برگردد. نوسان قیمت سکه در این کانال ادامه

روند قیمتی سکه تمام در خرداد ۱۴۰۱

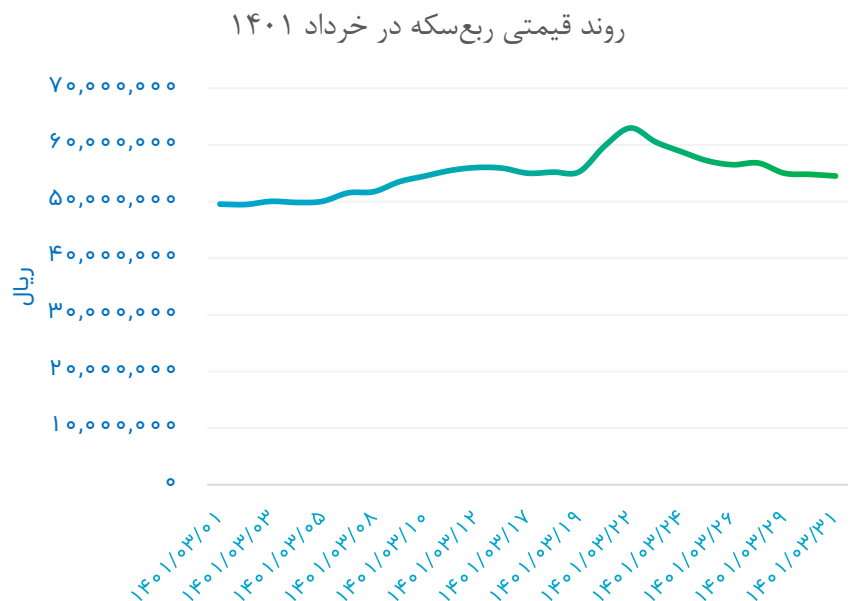

منبع: شبکه اطلاع رسانی طلا و ارز tjgu.org

رشد دو رقمی ربع سکه در خرداد

ربع سکه اما بیشتر از هم قطاران خود در خردادماه رشد. کوچک ترین قطع سکه در حالی کار خود را با قیمت ۴ میلیون و ۹۵۲ هزار تومان آغاز کرد که در روز بیست دوم ماه با ثبت قیمت ۶ میلیون و ۳۰۰ هزار تومانی بالاترین قیمت خود را ثبت کرد. در نهایت قیمت ربع سکه در آخرین روز ماه به ۵ میلیون و ۴۵۰ هزار تومان رسید تا ربع سکه در خردادماه ۱۰ درصد افزایش قیمت داشته باشد.

سکه امامی

۱۴۲,۷۵۰,۰۰۰

کمترین قیمت سکه

۱۶۵,۰۱۴,۰۰۰

بیشترین قیمت سکه

سکه بهار آزادی

۱۳۸,۸۸۰,۰۰۰

کمترین قیمت سکه

۱۵۹,۵۵۰,۰۰۰

بیشترین قیمت سکه

بازار سرمایه

عقب‌گرد بورس در خرداد

پس از اینکه در دو ماه ابتدایی سال جاری بورس روندی صعودی به خود گرفته بود، خردادماه تبدیل به اولین ماهی شد که شاخص بورس در سال جاری در آن بازدهی ماهانه منفی را به ثبت رساند.

قطعه‌نامه شورای حکام علیه ایران مخابره شده بود، واکنش نزولی نشان داده است.

نهایتاً شاخص کل در حالی در سومین ماه سال عقب‌نشینی کرد که افزایش قیمت دلار این ریزش را محدود کرد و اجازه نداد که شاخص به کانالی پایین‌تر سقوط کند. در نهایت شاخص کل بورس تهران در این ماه ۲/۶۸ درصد ریزش کرد.

ریزش سنگین‌تر شاخص هموزن

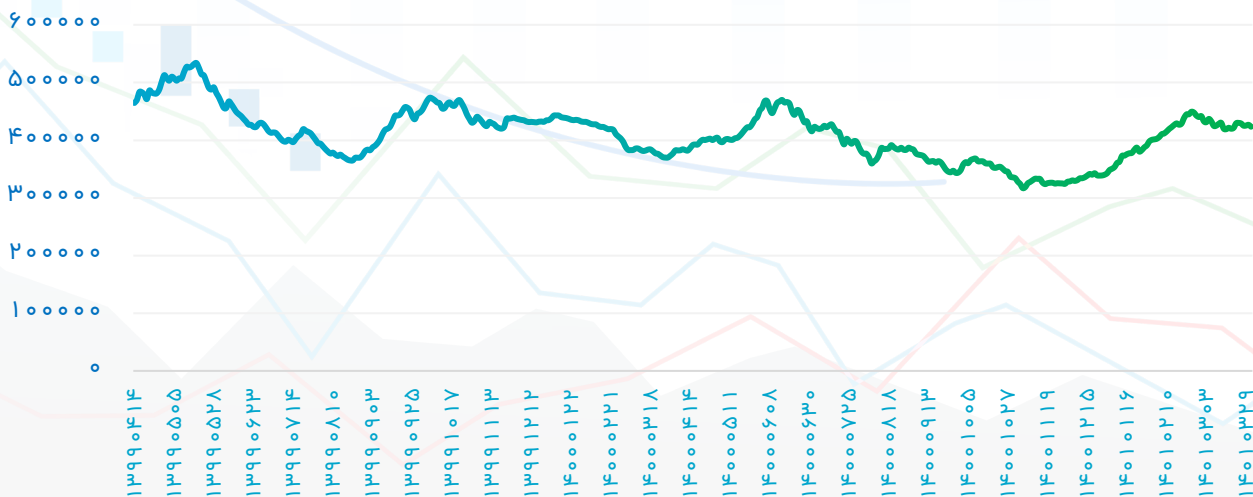
همان‌طور که در ماه ابتدایی سال که بازار صعودی بود و شاخص هموزن رشد بیشتری نسبت به شاخص کل داشت، در ماه قبل نیز که بازار قرمز شده بود، شاخص هموزن عکس‌العمل شدیدتری نشان داد. مقدار شاخص هموزن در اولین روز خرداد ۴۴۱ هزار و ۵۱۰ واحد بود و این شاخص نیز تا آخر ماه در همین کانال باقی ماند. همانند شاخص کل، شاخص هموزن در این ماه بیشترین مقدار خود را در اولین روز ماه به ثبت رساند. پایین‌ترین مقدار شاخص هموزن نیز در ماه یک روز پس از شاخص کل رقم خورد و در روز هفدهم ماه این شاخص به کف ۴۱۹ هزار واحدی نزدیک شد. در نهایت شاخص هموزن بورس در این مقطع بازدهی ماهانه منفی ۴ درصد را به ثبت رساند.

در حالی که در ماه خرداد قیمت دلار و سکه رکوردهای تاریخی را به ثبت رساندند، پیش‌بینی می‌شد که شاخص بورس نیز با افزایش قیمت دلار و انتظارات قیمت ارز در ایران افزایشی باشد، اما بورس در ماهی که گذشت چنین عملکردی نداشت. این در حالی بود که در اردیبهشت‌ماه شاخص کل نزدیک به ۵ درصد و شاخص هموزن نیز نزدیک به ۹ درصد رشد ماهانه داشتند.

درجا زدن شاخص کل در میانه ابرکانال یک میلیونی

شاخص کل بورس تهران سومین ماه بهار را با مقدار ۱ میلیون و ۵۸۲ هزار واحد آغاز کرد و تا انتهای ماه نیز نه از این شاخص عقب‌نشینی کرد و نه توانست از آن عبور کند. نکته جالب آنکه علی‌رغم تمام فراز و فرودهای شاخص کل در سومین ماه سال، بالاترین مقدار ثبت شده برای این شاخص در همان روز اول خردادماه به ثبت رسید. پایین‌ترین مقدار شاخص کل نیز به تاریخ شانزدهم ماه مربوط می‌شود و به نظر می‌رسد بازار بورس تهران در زمانی که گمانه‌زنی درباره

روند یک ساله شاخص هموزن تا پایان خرداد ۱۴۰۰

دو روی آمار معاملات در خردادماه

آمار معاملات در خردادماه در این بازار دو روی متفاوت دارد و در حالی که ارزش کل معاملات نسبت به ماه قبل رشد داشته است، معاملات خرد روندی نزولی را به ثبت رسانده است. میانگین ارزش معاملات خرد در سومین ماه سال به ۴۰

هزار و ۸۳۹ میلیارد تومان در روز رسید و این در حالی بود که این شاخص برای ماه اردیبهشت در محدوده ۳۷ هزار میلیارد تومان بود. با این حساب میانگین ارزش کل معاملات در خرداد نسبت به اردیبهشت رشد ۹/۶ درصدی را به ثبت رسانده است.

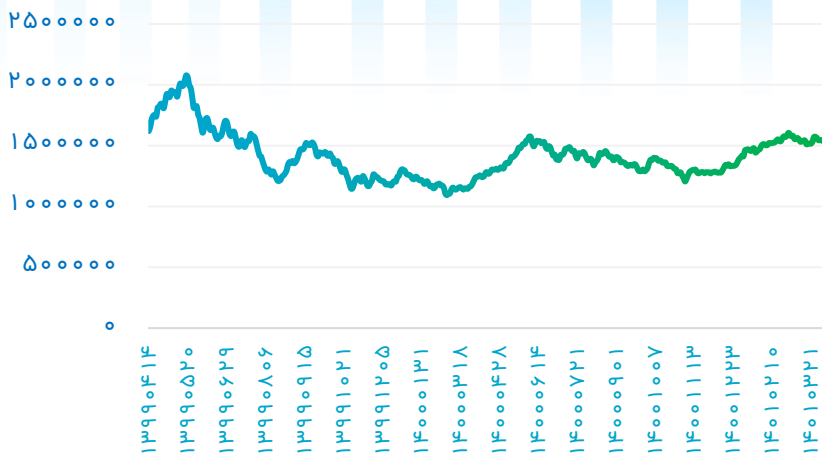
اما در مورد داده‌های معاملات خرد وضعیت برعکس است. میانگین ارزش معاملات خرد در خرداد روزانه ۴ هزار و ۷۳۱ میلیارد تومان بود در حالی این شاخص در ماه پیش به ۶ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان رسیده بود. در حقیقت در ماه خرد معاملات خرد افتی ۲۷ درصدی داشت که نشان‌دهنده رکود در این بازار بود.

شدت خروج پول حقیقی

یکی از اتفاقات قابل‌توجه بورس تهران در ماه خرداد، افزایش قابل‌توجه خروج پول حقیقی در این بازار بود به نحوی که این شاخص از میانگین ۷۸ میلیارد خروج در ماه اردیبهشت به خروج روزانه ۳۷۴ میلیارد تومان در ماه خرداد رسید. موضوعی که می‌تواند عدم اقبال سرمایه‌گذاران حقیقی به بورس را خوبی منعکس کند.

همچنین در ماهی که گذشت میانگین ارزش صف خرید روزانه ۲۶۰ میلیارد تومان بود در حالی که میانگین روزانه ارزش صف فروش به ۹۳ میلیارد تومان رسید.

روند یک ساله شاخص کل تا پایان خرداد ۱۴۰۰

منبع: وبسایت بورس تهران

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
یکصد هزار ریال

50

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ایران پست

۵۰۰۰۰۰۰

تبریز

ایران پست

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

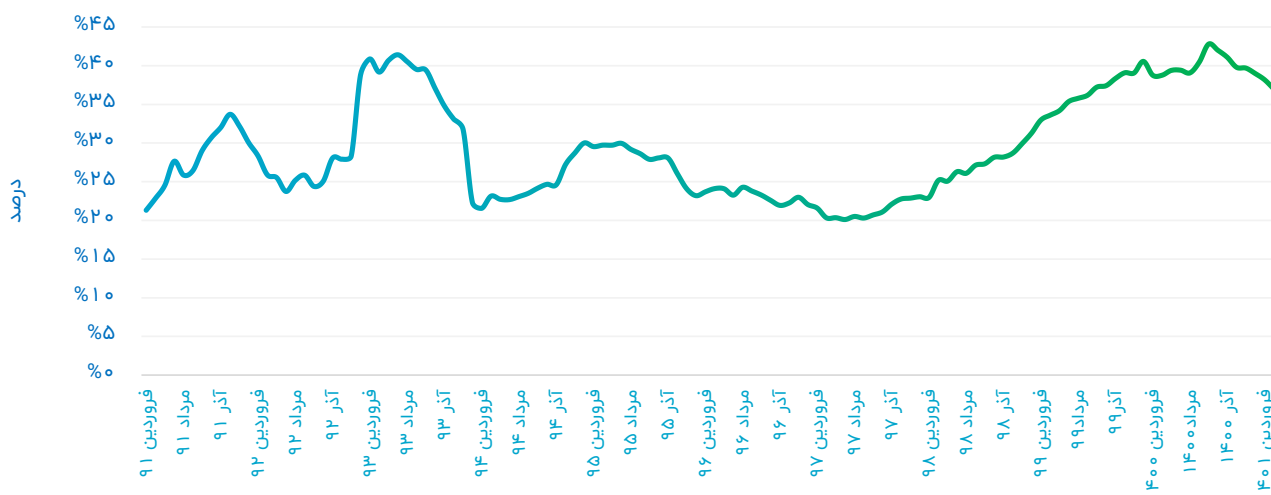
50

بازار پول

جهش بی‌سابقه پایه پولی در اردیبهشت ۱۴۰۱

پایه پولی در اردیبهشت‌ماه امسال به بالاترین سطح ۱۲ ماه گذشته رسیده و در میان ماه‌های عملکرد دولت سیزدهم بیشترین جهش ماهانه را به ثبت رساند. نقدینگی این مقطع نیز پس از آنکه در فروردین‌ماه امسال افتی ۰/۲ درصدی را رقم‌زده بود دوباره صعودی شده و با ۲/۳ درصد رشد ماهانه به ۵ هزار هزار میلیارد تومان نزدیک شد.

رشد نقدینگی در ۱۰ سال گذشته

منبع: وبسایت بانک مرکزی

میلیارد تومان رسیده و از ماه قبل خود ۳۱ هزار و ۵۸۵ میلیارد تومان بیشتر شد.

رشد ۵ درصدی پایه پولی در بازه دوازده ماهه منتهی به اردیبهشت‌ماه امسال بی‌سابقه بوده است. این در حالی است که در فروردین، تقریباً سهم بدهی دولت به بانک مرکزی در رشد پایه پولی منفی بوده و بخش بدهی بانک‌ها به این نهاد تنها سهمی ۶ درصدی را در رشد نقطه‌ای ۳۱/۵ درصدی این شاخص داشته است.

آمارهای بانک مرکزی نشان داده بود در فروردین‌ماه بیشترین سهم را در افزایش سالانه پایه پولی، دارایی‌های خارجی بانک مرکزی داشته که ناشی از فروش بیشتر نفت در مقایسه با سال قبل بوده است. سهم سایر اقلام نیز در این شاخه بالاتر بوده که به تحلیل برخی کارشناسان می‌تواند در نتیجه تسعیر نرخ ارز و رشد عملیات بازار باز بوده باشد. البته از دلایل جهش ۵ درصدی پایه پولی هنوز آماری در دست نیست.

خیز دوباره نقدینگی در اردیبهشت ۱۴۰۱

طبق آمار بانک مرکزی، پس از آنکه نقدینگی فروردین‌ماه امسال رشدی منفی را از خود برجای گذاشت. در اردیبهشت‌ماه امسال بار دگر ۲/۳

متغیرهای کلان اقتصادی ایران اعم از پایه پولی و نقدینگی در اوضاع کنونی کشور از اهمیت بسزایی برخوردار هستند و در این میان برخی پایه پولی را هسته تورم ساز در کشور خوانده که می‌تواند افزایش آن بار تورمی را برای جامعه به همراه داشته باشد.

جهش پایه پولی در فروردین ۱۴۰۱

در آغاز سال جدید بانک مرکزی سه ماه بود که اطلاعی را از وضعیت پایه پولی در کشور نداده و بسته‌گریخته تنها مدیرکل این بانک، خبر از کاهش اضافه برداشت‌ها و عدم برداشت دولت از تنخواه بانک مرکزی داده بود.

همین موضوع سبب شده بود تا سیل انتقادهای از عملکرد بانک مرکزی و دولت تشدید شود. درنهایت این نهاد حجم پایه پولی در فروردین و اردیبهشت‌ماه را منتشر کرده و طی آن روندی را از وضعیت این شاخص ترسیم کرد.

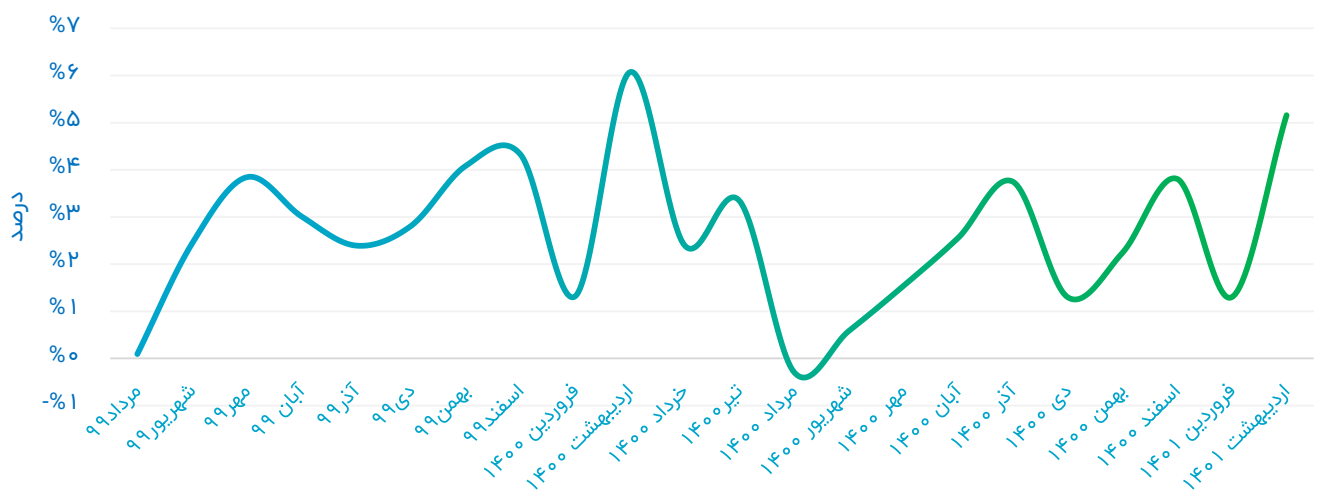
در همین رابطه آمارهای بانک مرکزی نشان داد پایه پولی در کشور در اولین ماه امسال با ۱/۳ درصد رشد ماهانه به ۶۱۱ هزار و ۷۸۰ میلیارد تومان رسیده و ۷ هزار و ۸۱۰ میلیارد تومان در مقایسه با پایان ۱۴۰۰ افزایش پیدا کرد. پس از آن، این متغیر در اردیبهشت‌ماه با ۵/۱۶ درصد رشد ماهانه به سطح ۶۴۳ هزار و ۳۶۵

داشته که حتی از ۳۷ درصد نیز کمتر است. طبق محاسبات این نهاد در حدود ۲/۶ واحد درصد از رشد نقدینگی، مربوط به اضافه شدن اطلاعات خلاصه دفترکل دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مهر اقتصاد به اطلاعات خلاصه دفترکل دارایی‌ها و بدهی‌های بانک سپه (به‌واسطه ادغام بانک‌های متعلق به نیروهای مسلح در بانک سپه) بوده و فاقد آثار پولی است؛ به عبارت دیگر در صورت تعدیل اثرات پوشش آماری مذکور، رشد نقدینگی در پایان اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۱ نسبت به پایان اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۰ معادل ۳۴/۷ درصد خواهد بود.

درصد رشد پیدا کرده و در ادامه به ۴ هزار و ۹۳۴ هزار میلیارد تومان رسید. کاهش ثبت‌شده در اولین ماه امسال موجب شد تا رشد نقطه‌ای نقدینگی در اردیبهشت سطح بالایی نداشته باشد. در همین رابطه رشد سالانه نقدینگی اردیبهشت‌ماه برابر با ۳۷ درصد ثبت‌شده که از ماه قبل خود در حدود ۱/۲ واحد درصد پایین‌تر است. این کمترین نرخ رشد نقطه‌ای این شاخص در بازه ۲۰ ماهه بوده است. این در حالی است که بانک مرکزی در توضیح خود در رابطه با رشد نقطه‌ای نقدینگی اذعان

روند رشد ماهانه پایه پولی در اقتصاد ایران

تورم بی‌سابقه در ایران

کالاهای غیرخوراکی معادل با ۴.۴ درصد به ثبت رسیده است. اختلاف معنادار تورم بین این دو گروه مهم کالایی یکی از عواملی است که به گفته برخی کارشناسان نشان می‌دهد مهم‌ترین عامل در رکوردزنی تورم ماهانه خرداد یارانه از کالاهای اساسی بوده است.

افزایش قیمت خوراکی‌های مهم در اثر حذف ارز ترجیحی موجب شد تا تورم ماهانه در برخی کالاها رکوردهای بالایی را از خود برجای بگذارد. دسته‌بندی تورمی نیز نشان می‌دهد بیشترین تورم ماهانه در «روغن‌ها و چربی‌ها» ثبت شده که در این مقطع برابر با ۱۹۹ درصد به دست آمده است.

دومین رکورد نیز به گروه «شیر و پنیر و تخم‌مرغ» متعلق بوده که در آخرین ماه بهار، تورم آن برابر با ۴۷.۳ درصد بوده است. «نان و غلات» و «هتل و رستوران» نیز گروه‌های دیگری بوده‌اند که در این ماه رکوردهای بعدی رشد قیمت ماهانه را رقم زده‌اند.

رکوردزنی تورم نقطه‌ای در خرداد ۱۴۰۱

با رشد ۱۲.۲ درصدی قیمت‌ها در عرض یک ماه تورم نقطه‌ای در ایران نیز صعودی شده و از مرز ۵۰ درصد عبور کرد. در همین رابطه تورم نقطه‌ای محاسبه‌شده از سوی مرکز آمار در خرداد ۱۴۰۱ برابر با ۵۲.۲ درصد بوده است.

این شاخص در گروه خوراکی‌ها برابر با ۸۱.۶ درصد و در گروه کالاهای غیرخوراکی معادل با ۳۶.۸ درصد به ثبت رسید.

تورم ماهانه خرداد ۱۴۰۱ به ۱۲.۲ درصد رسیده و بالاترین سطح را از این حیث در حداقل سی سال گذشته داشته است. تفکیک رشد قیمت‌ها نشان می‌دهد تورم خوراکی‌ها رشد به مراتب بیشتری را در مقایسه با کالاهای غیرخوراکی به ثبت رسانده است. به همین دلیل بسیاری معتقدند علت مهم این رشد قیمت به اقدام اخیر دولت به حذف یارانه از برخی اقلام اساسی مرتبط است. اتفاقی که در نهایت منجر به آن شد که تورم نقطه‌ای دهک‌های کم درآمد بالاتر رفته و از مرز ۶۰ درصد عبور کند. رشد عمومی قیمت‌ها در هر مقطع گویای تغییرات قیمت در آن بازه زمانی و به نوعی تغییرات قدرت خرید جامعه است. این شاخص به طور کلی در سه دسته موردبررسی قرار می‌گیرد؛ تورم ماهانه، نقطه‌ای و متوسط دوازده ماهه. در همین خصوص بررسی‌های مرکز آمار نشان می‌دهد در سومین ماه امسال تورم ماهانه به رکورد ۳۰ ساله رسیده است.

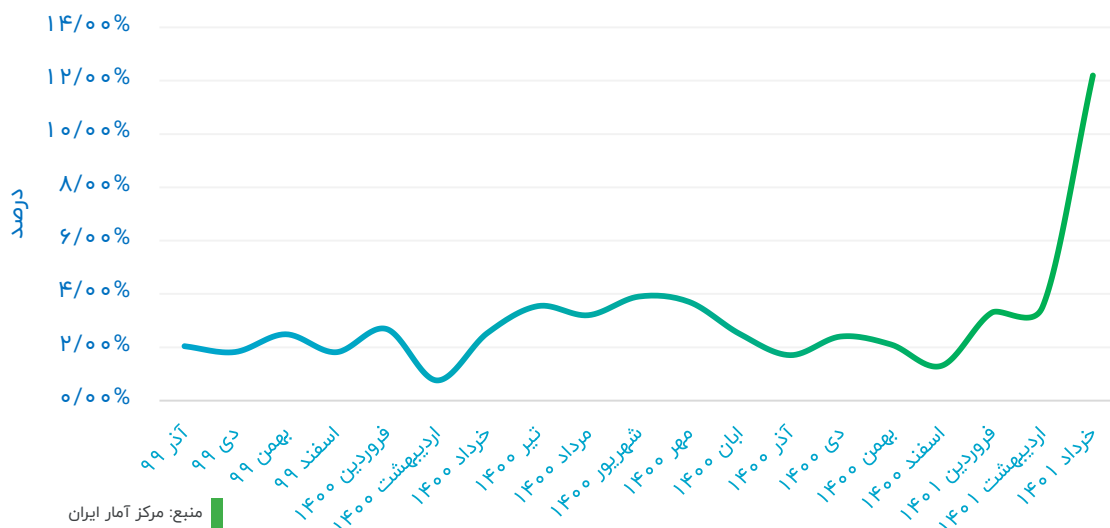
رکوردزنی تورم ماهانه

خردادماه

در خرداد ۱۴۰۱ تورم ماهانه ایران به ۱۲.۲ درصد رسیده و آمارها نشان می‌دهند این میزان تورم ماهانه در ایران بیشتر به دلیل رشد قیمت کالاهای خوراکی بوده تا غیرخوراکی‌ها.

در همین خصوص تورم ماهانه ایران در کالاهای خوراکی برابر با ۲۵.۴ درصد بوده و این شاخص در

روند تورم ماهانه در ایران

منبع: مرکز آمار ایران

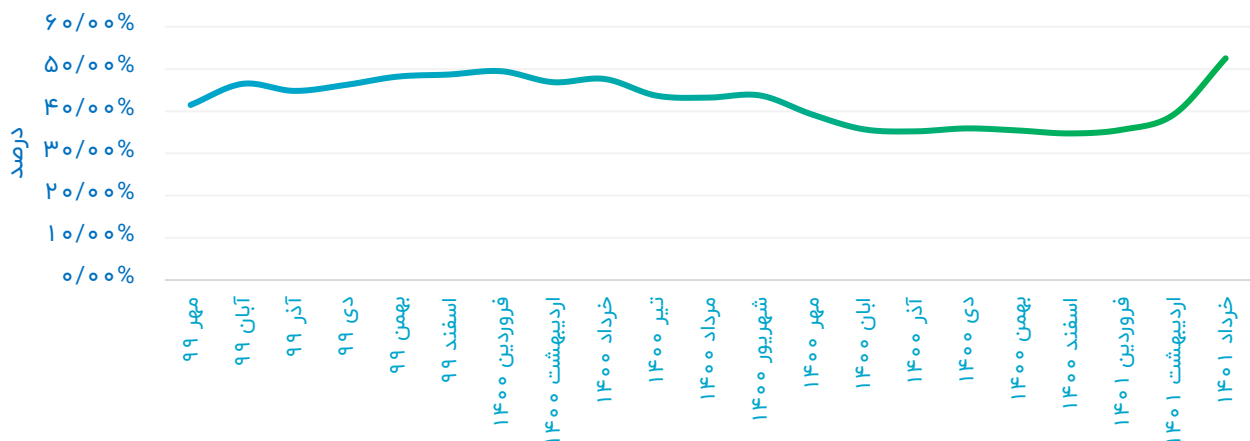
دهک‌های درآمدی و هزینه‌ای گفته می‌شود. در این رده‌بندی دهک‌های پایین‌تر کم‌درآمدتر و دهک‌های بالاتر درآمد بیشتری خواهند داشت. در همین خصوص داده‌های مرکز آمار نشان می‌دهد در خردادماه امسال تورم ماهانه دهک اول و دوم برابر با ۱۹.۵ و ۱۷.۹ درصد بوده است. همچنین تورم نقطه‌ای برای این دو دسته کم‌درآمد بیش از ۶۰ درصد به ثبت رسیده که سطح بالایی به شمار می‌آید. این در حالی است که کاهش سهم مصرف خوراکی‌ها در دهک‌های پردرآمدتر موجب شده تا تورم ماهانه دهک دهم در این ماه معادل ۸ درصد بوده و کمترین سطح را به ثبت برساند.

به عبارت دیگر همان‌طور که مشاهده می‌شود رشد قیمت‌ها در بخش خوراکی‌ها در ایران تقریباً بیش از دو برابر کالاهای غیرخوراکی بوده است. در ادامه زمانی که تورم در گروه خوراکی سرعت بیشتری را نسبت به گروه غیرخوراکی به ثبت برساند بالطبع گروه‌هایی که کالاهای خوراکی در سبد مصرفی آن‌ها سهم بالاتری دارند در این مقطع رشد قیمت بیشتری را تجربه خواهند کرد.

رکوردزنی تورم ماهانه در دهک‌های پایین‌تر

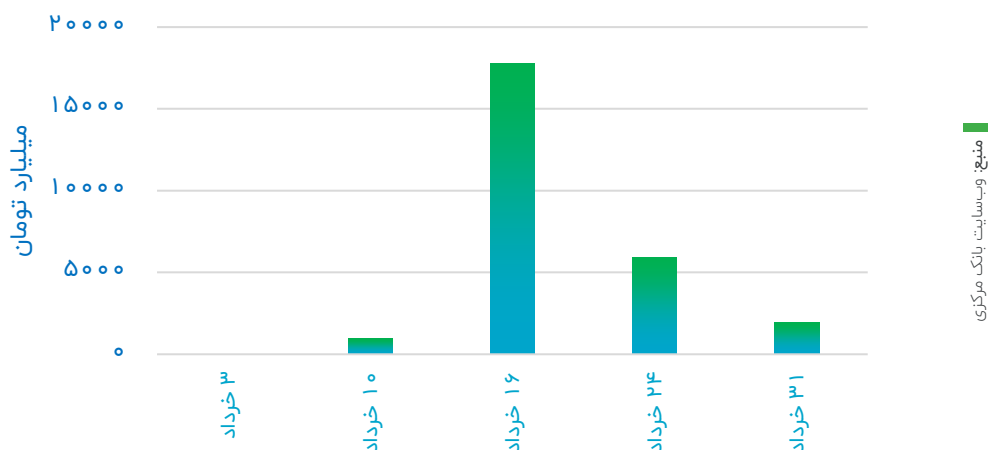
به طور کلی می‌توان شهروندان را از حیث درآمدزایی و هزینه به ده بخش تقسیم‌بندی کرد که به آن‌ها

روند تورم نقطه‌ای در ماه‌های اخیر

منبع: مرکز آمار ایران

روند اعتبارات قاعده‌مند در بازار بین بانکی خرداد ۱۴۰۱

منبع: وبسایت بانک مرکزی

روند نزولی معاملات بازار باز در سومین ماه سال ۱۴۰۱

در خردادماه امسال میزان معاملات در بازار باز وارد کانال ۷۰ هزار میلیارد تومانی شد. پیش از این بانک مرکزی در سال گذشته سطح بسط پول در بازار باز را تا مرز ۹۵ هزار میلیارد تومان بالا برده بود تا از این طریق بتواند نرخ سود بین‌بانکی را کنترل کند.

با تغییر سیاست بانک مرکزی در این رابطه سطح بسط پول در بازار باز نیز تنزل پیدا کرده و در هر ماه سطح کمتری را به ثبت رساند.

در همین رابطه در ماه سوم سال جاری میزان تزریق نقدینگی در بازار باز که تازه سطح ۸۰ همتی را لمس کرده بود یک پله دیگر سقوط کرده و در نهایت ۱۴.۷ درصد کاهش پیدا کرد. این رقم در آخرین هفته خردادماه به ۶۳ هزار و ۹۵۰ میلیارد تومان رسید.

در مقابل اما نرخ سود در بازار باز روند صعودی را در این ماه پیموده است. به طور کلی هر خریدوفروش اوراق در این بازار نرخ سودی دارد که در هر مقطع آن را بانک مرکزی تعیین می‌کند.

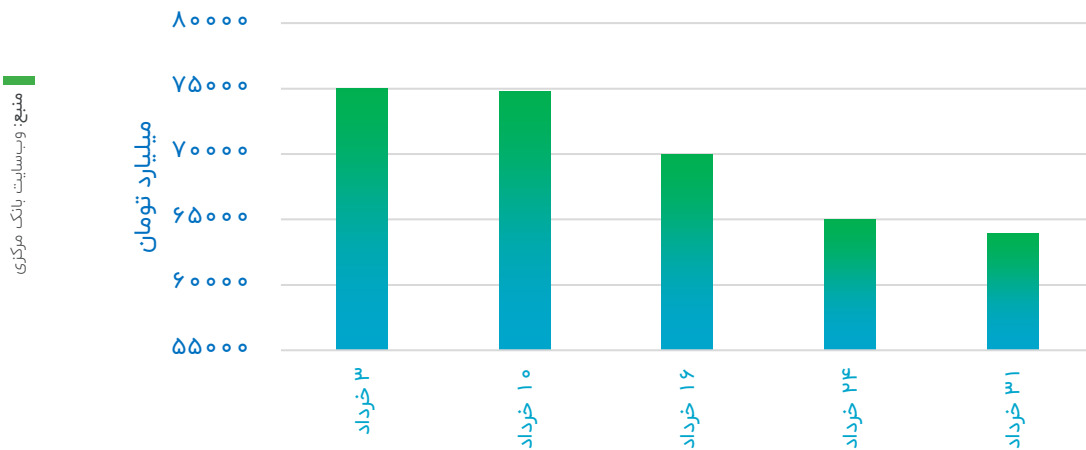
عملیات انقباضی بانک مرکزی در بهار ۱۴۰۱

عملیات بازار باز در آخرین هفته‌های بهاری سال ۱۴۰۱ روندی نزولی داشته و از بالای مرز ۸۰ همت به پایین‌تر از ۷۰ هزار میلیارد تومان تنزل پیدا کرد. به طور کلی در این بازار رفتار بانک مرکزی انقباضی‌تر شده و این نهاد سعی کرده در سال جاری در بازار باز، پول کمتری را تزریق کند. این در حالی است که سطح مداخله بانک مرکزی در بازار بین‌بانکی به صورت میانگین هفتگی رشدی ۱۷۰ درصدی داشته است.

در سال ۱۳۹۹ بازار باز به منظور کنترل نرخ سود بین‌بانکی و بهبود وضعیت نقدینگی بانک‌ها راه‌اندازی شده و تاکنون به صورت هفتگی ادامه داشته است.

در این بازار بانک مرکزی اوراق عرضه‌شده از سوی بانک‌ها را خریداری کرده و به ازای آن پول در نهادهای مالی تزریق می‌کند. در مقابل نیز با رسیدن تاریخ سررسید اوراق دوباره این پول را از نهادهای مالی جمع‌آوری می‌کند که به آن عملیات ریپو می‌گویند.

روند بسط پول در بازار باز خرداد ۱۴۰۱

اعتبارات قاعده‌مند که علامتی از بسط پول بانک مرکزی در این بازار است با نرخ سود ۲۲ درصدی بوده و در ماه خرداد رکورد ۱۷ هزار و ۷۷۰ میلیارد تومان را در یک هفته به ثبت رسانید.

به طور کلی میانگین هفتگی بسط اعتبارات قاعده‌مند در خردادماه برابر با ۵ هزار و ۳۱۰ میلیارد تومان بوده که نسبت به موقعیت مشابه خود در ماه گذشته تقریباً ۱۷۰ درصد رشد داشته است.

این رشد در معاملات در حالی ثبت شده که نرخ سود بین‌بانکی نیز در این هفته‌ها سیری صعودی به خود گرفته است. این نرخ در آخرین هفته اردیبهشت‌ماه برابر با ۲۰.۵۷ درصد بوده که به مرور به ۲۰.۶۸ درصد ارتقا پیدا کرده است.

این نرخ که هفته‌ها در سطح ۱۹ درصد قرار داشت به مرور از کف خود جدا شده و در پایان این ماه به ۱۹.۵ درصد رسید.

رشد ۰.۵ واحد درصدی در کنار بسط پایین‌تر پول در بازار باز حاکی از تغییر سیاست بانک مرکزی در خصوص برخورد با نهادهای مالی در این دادوستد است. به این معنا که با این احتمالاً نیاز بانک‌ها به نقدینگی همچنان بالا است اما بانک مرکزی سعی دارد تا رفتاری انقباضی را در این بازار رقم بزند.

باوجود نگاه انقباضی بانک مرکزی در این بازار اما آمار معاملات این نهاد در بازار بین‌بانکی انبساطی‌تر بوده است.

رشد معاملات در بازار بین‌بانکی خرداد ۱۴۰۱

به طور کلی بانک‌های دارای کسری می‌توانند نیازهای فوری خود را در بازار شبانه یا بازار بین‌بانکی نیز برطرف کنند. نرخ سود در این بازار در دامنه‌ای حرکت می‌کند که آن را بانک مرکزی تعیین کرده و از ۱۴ تا ۲۲ درصد است.

سهم ۷ هزارمیلیاردی بورس از اولین ماه حراج اوراق

در بازار اولیه اوراق بدهی دولتی در سال ۱۴۰۱ مجموعاً ۱۱ هزار و ۴۲۰ میلیارد تومان اوراق از دولت خریداری شده که در این میان سهم بورسی‌ها برابر با ۶۱.۵ درصد و سهم بانکها معادل با ۳۸.۵ درصد بوده است. بررسی اوراق عرضه شده در این بازار نشان می‌دهد این شاخص در بازار هفتگی اوراق نسبت به موقعیت مشابه خود در سال گذشته رشد بالاتری داشته و در میانه خردادماه به مرز ۲۱.۸ درصد رسیده است.

در این بازار برابر با ۱۱ هزار و ۴۶۰ میلیارد تومان بوده است.

مهم‌ترین ویژگی اوراق عرضه شده در این بازار تاریخ سررسید و نرخ سود آن‌ها است که در سال جاری رشد قابل‌ملاحظه‌ای داشته است.

رکورد زنی نرخ سود موزون در این بازار

دسته‌بندی اوراق عرضه شده در بازار اولیه نشان می‌دهد در برخی از اوراق نرخ سود برابر با ۲۲ درصد بوده که بیشترین سطح این نرخ را در تمام ادوار برگزاری بازار اولیه داشته است.

کمترین نرخ سود در این بازار نیز برابر با ۲۱.۵ درصد بوده که در مقایسه با موقعیت مشابه خود در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ هنوز هم سطح بالایی به شمار می‌آید.

نرخ سود موزون در این بازار برابر با ۲۱.۶۸ درصد در هفته اول بوده که به مرور افزایش پیدا کرده و به ۲۱.۸ درصد رسید.

به طور کلی مشتریان اوراق بدهی دولتی در بازار اولیه بانکها و بورسی‌ها بوده که در این ماه نهادهای تأمین سرمایه شروع جدی‌تری را به ثبت رسانده‌اند.

بازار اولیه حراج اوراق بدهی دولتی به منظور برطرف کردن نیاز دولت در راستای تأمین کسری بودجه از سال ۱۳۹۹ راه‌اندازی شده و همچنان ادامه دارد. در این بازار بانکها و بورسی‌ها به خرید اوراق از دولت پرداخته و درآمد دولت از این مسیر در راستای کسری بودجه مصرف می‌شود.

برخی از تحلیلگران در این بازار اعتقاد دارند هر چه این معاملات رونق بیشتری داشته باشد برداشت دولت از تنخواه کمتر شده و در ادامه با کاهش رشد پایه پولی، در نهایت از رشد تورم جلوگیری به عمل می‌آید.

رونق بازار اولیه در سال ۱۴۰۱

در اولین هفته برگزاری بازار اولیه حراج اوراق بدهی، در حدود ۳ هزار و ۵۷۰ میلیارد تومان اوراق از دولت خریداری شد. رفته‌رفته و به مرور از سطح معاملات این بازار کاسته شده و در نهایت در پایان اولین ماه برگزاری این رقم به ۲ هزار و ۱۳۰ میلیارد تومان تنزل پیدا کرد.

در مجموع اوراق خریداری شده از سوی مشتریان

سهم بالاتر بورس در تأمین کسری بودجه

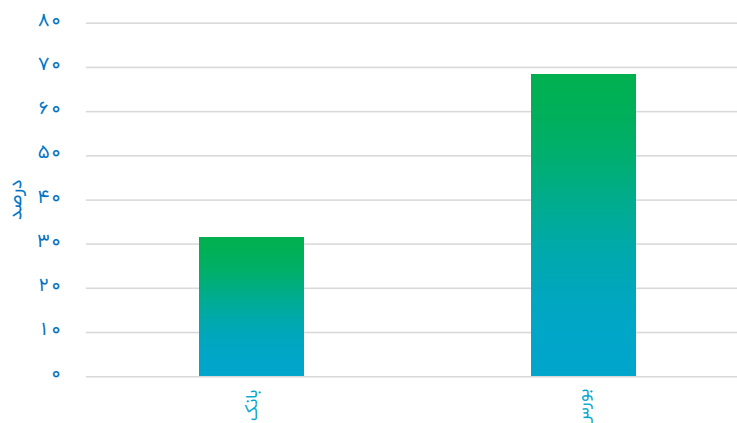
در اولین ماه سپری شده از بازار اولیه، مجموعاً ۴ مرحله برگزار شده که طی آن ۱۱ هزار و ۴۶۰ میلیارد تومان اوراق دولتی فروخته شد.

در این میان ۷ هزار و ۴۰ میلیارد تومان را بورسی‌ها و ۴ هزار و ۴۲۰ میلیارد تومان را نهادهای مالی خریداری کردند.

به لحاظ درصدی مشاهده می‌شود تا پایان این ماه سهم بورسی‌ها از تأمین کسری بودجه دولت از این مسیر برابر با ۶۱.۵ درصد و این سهم برای بانک‌ها معادل با ۳۸.۵ درصد به ثبت رسیده است.

در بررسی سهم مشارکت بانک‌ها و بورسی‌ها یک نکته حائز اهمیت مشاهده می‌شود. طبق آمارها بانک‌ها بیشترین اوراقی که خریداری کرده‌اند آن‌هایی بوده که تاریخ سررسید آن کوتاه مدت‌تر بوده است. این در حالی است که برای بورسی‌ها اوراق با نرخ سود بالاتر جذاب‌تر بوده است. این موضوع به ماهیت این دو مشتری برمی‌گردد. به این معنا که بانک‌ها به واسطه آنکه بیشتر در صدد برطرف کردن نیازهای کوتاه مدت خود هستند بالطبع تاریخ سررسید کوتاه مدت برایشان مهم‌تر خواهد بود. در مقابل اما برای بورس به واسطه ماهیت بلند مدت‌تر خود نرخ سود اهمیت بیشتری دارد.

روند سهم بانک‌ها و بورسی‌ها در اولین ماه برگزاری بازار اولیه ۱۴۰۱

منبع: وبسایت بانک مرکزی

بازار مسکن

ثبت دو رکورد مهم در بازار مسکن تهران

تورم ماهانه مسکن در تهران به ۸.۴۳ درصد رسیده که در دو سال گذشته بی‌سابقه بوده است. این رشد بالای قیمت در خرداد ۱۴۰۱ موجب شد تا قیمت متوسط مسکن به متری ۴۰ میلیون تومان نزدیک شود. در کنار رشد این متغیر، تعداد معاملات نیز به بالاترین میزان خود در ۴ سال گذشته رسیده است. هم‌سویی رشد معاملات در این ماه ناشی از سبقت رشد تقاضا از عرضه بوده که به باور برخی از کارشناسان می‌تواند ناشی از دو عامل مهم باشد؛ رشد انتظارات تورمی در مسکن و هجوم معامله‌گران به بازار امن‌تر مسکن.

بانک مرکزی هر ماه گزارشی را از وضعیت قیمت مسکن در تهران و به تفکیک مناطق ۲۲ گانه پایتخت منتشر می‌کند و طی آن روندی را از وضعیت این بازار در تهران به تصویر می‌کشد. در همین رابطه آمارهای به ثبت رسیده از وضعیت قیمت مسکن در تهران نشان می‌دهد رشد متوسط قیمت در این شهر و میزان معاملات به سطح بی‌سابقه‌ای دست پیدا کرده است.

رکوردزنی رشد قیمت مسکن در خردادماه

متوسط قیمت مسکن در سومین ماه امسال برابر با ۳۹ میلیون و ۹۳۴ هزار تومان ثبت شده که بیشترین میزان را در تاریخچه قیمتی این بازار نشان می‌دهد. بررسی قیمت‌ها در مدت‌زمان سپری‌شده از سال جاری نشان می‌دهد پس از رشد ۶ درصدی قیمت‌ها در اردیبهشت‌ماه امسال در خرداد تورم ماهانه مسکن معادل با ۸.۴۳ درصد به ثبت رسیده که بیشترین سطح را در دو سال گذشته داشته است.

بررسی آمار قیمت‌ها در سومین ماه از سال‌های قبل نشان می‌دهد همواره بازار مسکن تهران در این موقع از سال با رشد قیمت قابل‌توجهی مواجه شده است. در مقابل به موازات رشد قیمت، در این مقطع تعداد معاملات بازار مسکن نزولی به ثبت می‌رسیده است. این در حالی است که در خرداد ۱۴۰۱ تعداد معاملات قله ۴ ساله را فتح کرده است.

رشد معاملات در بازار مسکن در خردادماه

در بازار مسکن تهران در سومین ماه از سال جاری ۱۳ هزار و ۸۷۴ فقره معامله به ثبت رسیده که در مقایسه با ماه قبل در حدود ۳۲.۸ درصد

و نسبت به موقعیت مشابه خود در سال گذشته رشدی ۱۷۲.۰۴ درصدی داشته است.

آمارها نشان می‌دهد این بیشترین میزان معاملات بازار مسکن در طی ۴ سال اخیر بوده است. رکوردزنی معاملات در بازار مسکن در کنار رشد قیمت می‌تواند علامتی از سبقت تقاضا بر عرضه باشد که به باور برخی تحلیلگران علامتی از هجوم معامله‌گران در این ماه به بازار مسکن به شمار می‌آید. البته برخی نیز در این خصوص معتقدند انتظارات افراد از روند صعودی قیمت‌ها در بازار مسکن موجب افزایش خرید مسکن در این بازار شده است. بازار مسکن ماه‌ها بود که نسبت به دیگر بازارها رشد کمتری را به ثبت رسانده بود.

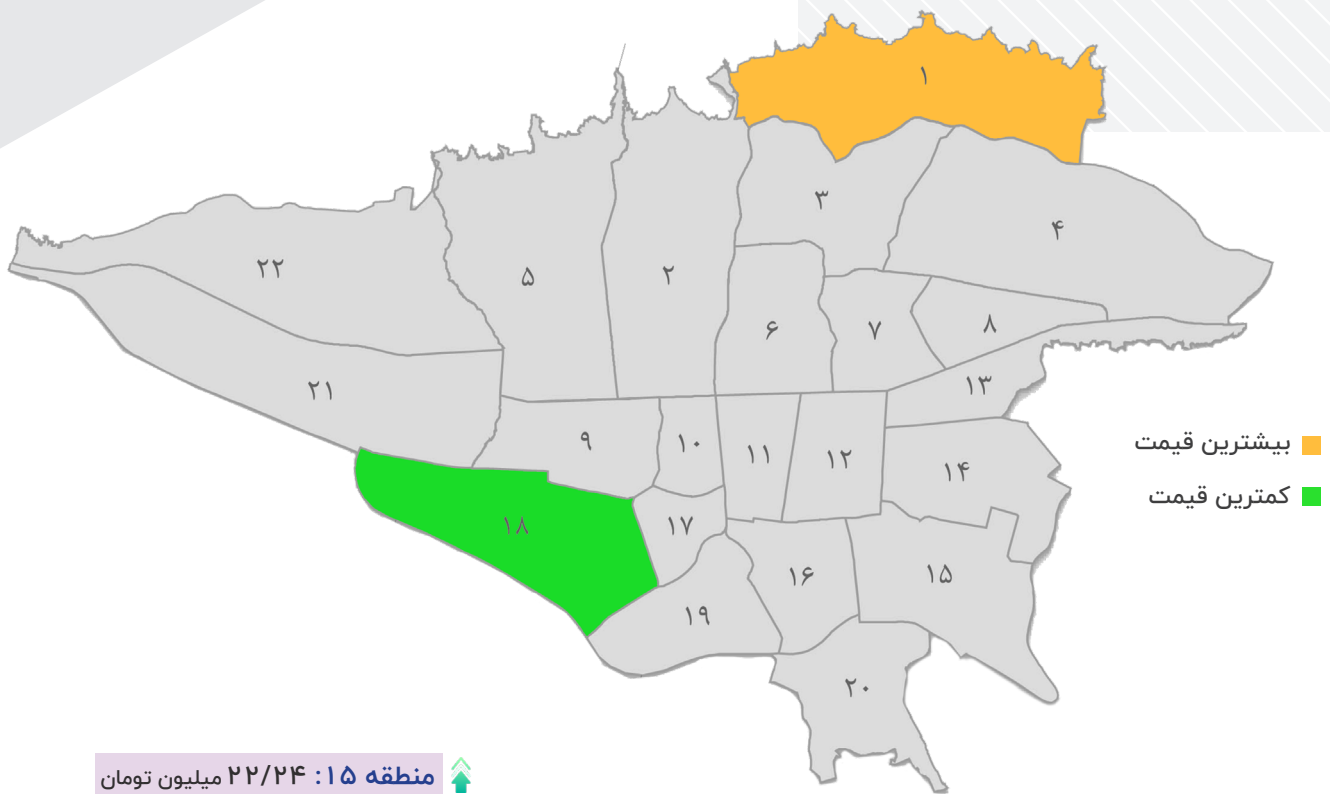
نکته مهم دیگر در رصد وضعیت قیمت مسکن در این شهر به تغییرات شاخص‌های مهم بازار مسکن در مناطق ۲۲ گانه تعلق دارد.

متوسط قیمت در منطقه یک متری ۸۰ میلیون تومان

تفکیک قیمت در مناطق تهران حاکی از آن است که بیشترین رشد قیمت‌ها در مناطق ۷، ۲۲، ۱۵ و ۱۶ بوده که همگی فراتر از مرز ۱۰ درصد به ثبت رسیده است. در مقابل، کمترین رشد ماهانه قیمت نیز در مناطق ۱۳ و ۶ و ۴ به ثبت رسیده است.

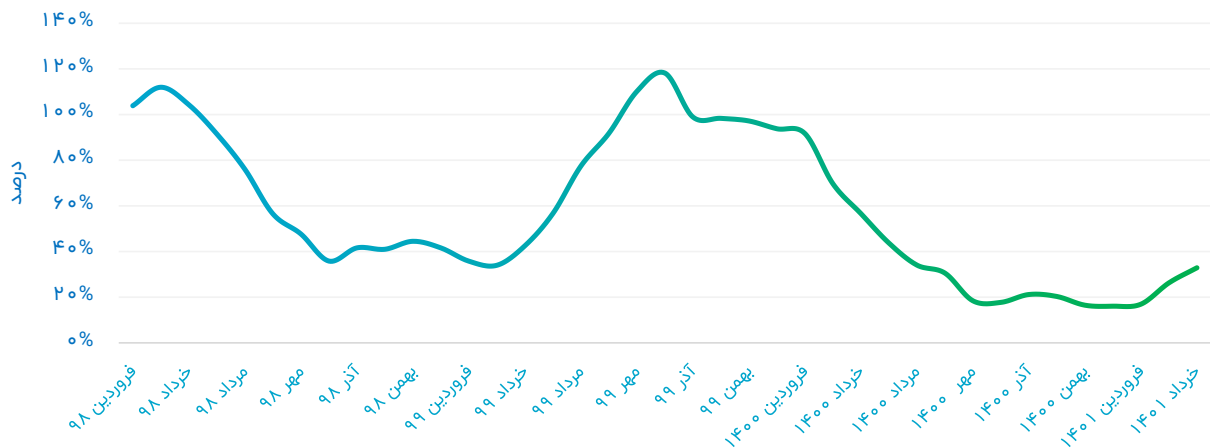
در رده‌بندی قیمت‌ها همواره قیمت متوسط در منطقه یک در بالاترین سطح قرار داشته که در این ماه به متری ۸۱ میلیون تومان رسیده است.

در مقابل نیز کمترین سطح قیمت خرید مسکن نیز در منطقه ۱۸ به ارزش ۱۹ میلیون و ۵۸۰ هزار تومان برآورد شده است. مقایسه قیمت‌ها در دو ماه گذشته نشان می‌دهد فاصله کران قیمت‌ها در این ماه برابر با ۶۱ میلیون تومان به دست می‌آید که از ماه قبل در حدود ۵ میلیون تومان بیشتر شده است.

منطقه ۱۵: ۲۲/۲۴ میلیون تومان ▲	منطقه ۸: ۳۶/۵۶ میلیون تومان ▲	منطقه ۱: ۸۱/۰۹ میلیون تومان ▲
منطقه ۱۶: ۲۲/۴۵ میلیون تومان ▲	منطقه ۹: ۲۸/۹۷ میلیون تومان ▲	منطقه ۲: ۵۹/۰۷ میلیون تومان ▲
منطقه ۱۷: ۲۰/۷۲ میلیون تومان ▲	منطقه ۱۰: ۲۷/۷۶ میلیون تومان ▲	منطقه ۳: ۷۰/۴۷ میلیون تومان ▼
منطقه ۱۸: ۱۹/۵۸ میلیون تومان ▲	منطقه ۱۱: ۲۸/۰۶ میلیون تومان ▲	منطقه ۴: ۴۲/۸۲ میلیون تومان ▲
منطقه ۱۹: ۲۲/۷۱ میلیون تومان ▼	منطقه ۱۲: ۲۴/۰۶ میلیون تومان ▲	منطقه ۵: ۴۸/۸۱ میلیون تومان ▲
منطقه ۲۰: ۲۰/۹۹ میلیون تومان ▼	منطقه ۱۳: ۳۴/۵۶ میلیون تومان ▲	منطقه ۶: ۵۳/۸ میلیون تومان ▲
منطقه ۲۱: ۳۰/۳۷ میلیون تومان ▼	منطقه ۱۴: ۳۰/۱۴ میلیون تومان ▲	منطقه ۷: ۳۷/۷۱ میلیون تومان ▲
منطقه ۲۲: ۳۷/۲۷ میلیون تومان ▲		

رشد تورم نقطه‌ای مسکن در تهران تا خرداد ۱۴۰۱

منبع: وبسایت بانک مرکزی

صادرات و واردات ایران

رشد ۲۰۰ میلیون دلاری تراز تجاری ایران

در پایان خردادماه صادرات ایران رشد بیشتری را در مقایسه با واردات داشته و موجب شد تا تراز تجاری ایران در این مقطع در حدود ۲۰۰ میلیون دلار افزایش پیدا کند. این رقم یک سوم کل تراز تجاری ایران در سه‌ماهه نخست امسال بوده است. در ادامه مشاهده می‌شود سهم افزوده‌شده صادرات در کشور در خرداد در حدود ۵ میلیارد دلار بوده و این رقم در بخش واردات معادل با ۴.۳ میلیارد دلار به ثبت رسیده است.

یک سوم تراز تجاری بهار در خرداد ۱۴۰۱

در آمارهای تجارت خارجی در هر منطقه تفاضل صادرات و واردات نشان‌دهنده تراز تجاری یا بازرگانی در هر بازه زمانی است. در همین رابطه در دوماهه نخست سال جاری تراز بازرگانی گمرکی برابر با مثبت ۴۰۱ میلیون دلار بوده است. تعمیم محاسبات به ماه سوم سال جاری نشان می‌دهد این شاخص در پایان بهار به ۶۰۵ میلیون دلار رسیده است. به عبارت دیگر می‌توان گفت در حدود ۲۰۴ میلیارد دلار ارزش تراز تجاری ایران در این ماه مثبت‌تر شده که تقریباً یک سوم کل ارزش افزوده شده در بهار بوده است.

همواره ارزیابی وضعیت تجاری در هر مقطع در رابطه با رصد شرایط اقتصاد کلان در کشور از اهمیت بسزایی برخوردار است و این در حالی است که البته هنوز آمار دقیقی را گمرک از وضعیت صادرات و واردات کالاها تا پایان خرداد ۱۴۰۱ منتشر نکرده و تنها به بیان برخی آمارهای کلی بسنده کرده است.

سهم ۳۸ درصدی صادرات خرداد ۱۴۰۱

در کنار سایت گمرک، بانک مرکزی نیز در گزارش تحولات کلان اقتصادی خود در هرماه، تغییرات صادرات و واردات در ایران را نیز مورد ارزیابی قرار می‌دهد. در همین رابطه طبق آمار این نهاد در خصوص تجارت خارجی نشان می‌دهد حجم صادرات ایران در اردیبهشت‌ماه ۳۷ درصد نسبت به موقعیت مشابه خود در سال قبل بیشتر شده و به ۸.۵ میلیارد دلار رسیده است.

این در حالی است که طبق داده‌های گمرک که به صورت کلی بیان‌شده است حجم صادرات در پایان خرداد امسال به ۱۳ میلیارد و ۶۹۰ میلیارد دلار ارتقا پیدا کرده است. به عبارت دیگر می‌توان گفت ۵ میلیارد و ۱۹۰ میلیون دلار از صادرات سه‌ماهه ایران در سال جاری در خرداد به ثبت رسیده که به نوعی ۳۸ درصد کل این بازه زمانی بوده است.

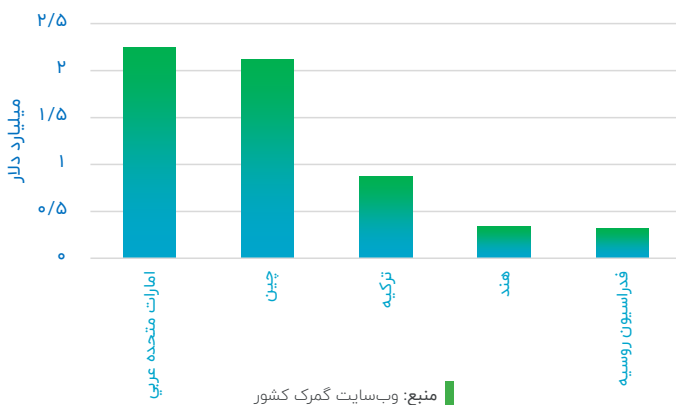
سهم ۳۵ درصدی واردات خرداد ۱۴۰۱

در کنار صادرات آمار واردات نیز در تحلیل‌های کلان از اهمیت بالایی برخوردار است. در همین خصوص آمارهای بانک مرکزی در گزارش تحولات کلان اردیبهشت‌ماه نشان داد حجم واردات دوماهه ایران در سال جاری برابر با ۸.۱ میلیارد دلار به ثبت رسیده و نسبت به پایان اردیبهشت ۱۴۰۰ تقریباً ۲۴ درصد افزایش پیدا کرده است.

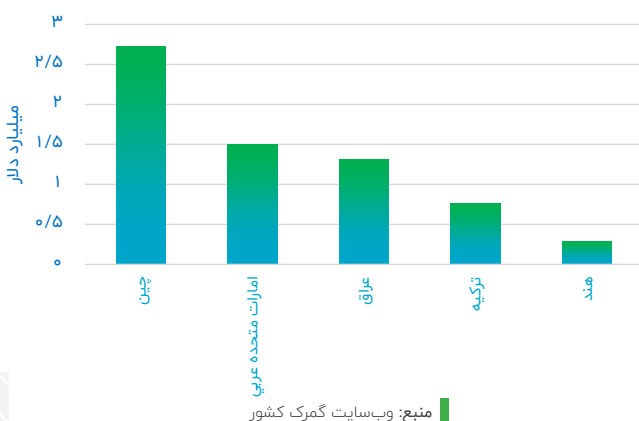
آمارهای گمرک در این مدت نشان داد ارزش کالاهای واردشده در پایان خردادماه امسال برابر با ۱۲ میلیارد و ۴۶۴ میلیون دلار به ثبت رسیده است.

بنابراین مقایسه آماری دوماهه و سه‌ماهه واردات نشان می‌دهد سطح واردات کالا در این ماه برابر با ۴ میلیارد و ۳۶۴ میلیون دلار بوده است. نسبت این رقم به کل واردات بهار نشان می‌دهد حجم خردادماه از کل ۱۴۰۱ تاکنون برابر با ۳۵ درصد بوده است.

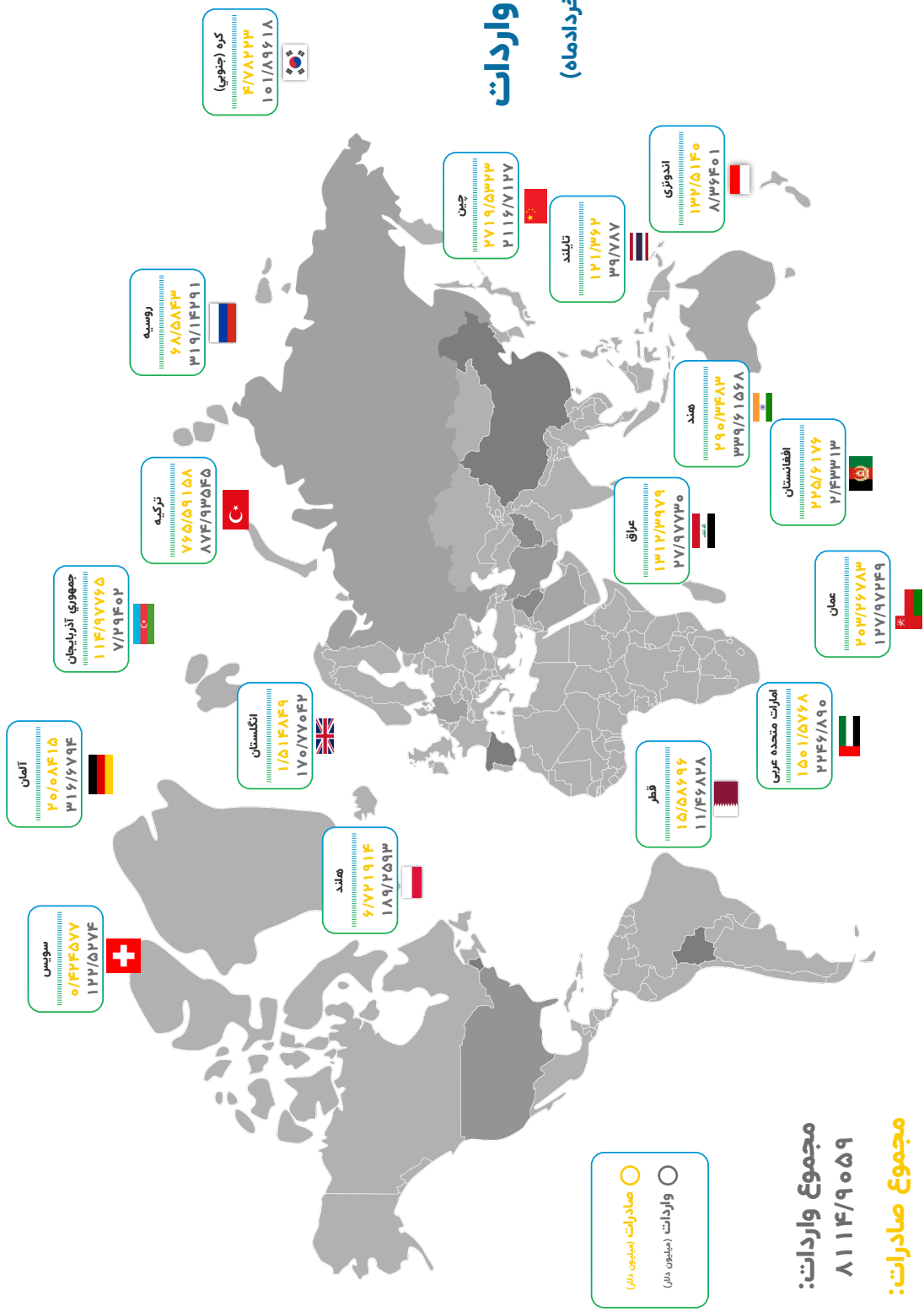
بیشترین مبادی وارداتی ایران در دو ماه ابتدایی سال ۱۴۰۱

بیشترین مقاصد صادراتی ایران در دو ماه ابتدایی سال ۱۴۰۱

میزان صادرات و واردات ایران (پایان خردادماه)

مجموع واردات:

۸۱۱۴/۹۰۵۶

مجموع صادرات:

۸۵۱۵/۹۶۸۸۵

بازارهای جهانی

تغییر در بازارهای جهانی

در پرونده بازارهای جهانی به بررسی روندها و علل تغییرات در بازارهای کلیدی زیر می‌پردازیم:

- فلزات گران‌بها
- نفت، گاز و پتروشیمی
- فلزات اساسی

سومین نزول متوالی طلا

شاخص دلار آمریکا در ماه ژوئن مقدار ۱۰۴.۶۸ واحدی را به ثبت رساند. همچنین شاخص دلار در هفته‌های اخیر رکورد بیست ساله خود را جابه‌جا کرد. افزایش شاخص دلار با گران‌تر کردن طلا برای دارندگان دیگر ارزشها تقاضای آن را کاهش می‌دهد. به طور کلی در بازارهای جهانی از جمله بازار سهام، بازار فلزات گران‌بها و رمزارزها در حال حاضر دلار به محبوب‌ترین مقصد امن برای سرمایه‌ها بدل شده است.

نرخ سود اوراق ۱۰ ساله آمریکا نیز یکی دیگر از عواملی است که طلا را به پایین سوق می‌دهد. در هفت ماه اخیر شش ماه این شاخص روند صعودی داشته است که دو ماه از آن بازدهی بالای ۲۵ درصد ثبت شده است. افزایش نرخ سود اوراق با افزایش هزینه فرصت نگهداری طلا، قیمت آن را کاهش می‌دهد.

سیگنال نزولی هند

یک عامل غیرمنتظره که از کانال دیگری به عامل نزولی طلا تبدیل شد افزایش تعرفه واردات طلا توسط هند بود. هند دومین مشتری بزرگ طلا در سطح جهان به حساب می‌آید. دولت هند تعرفه واردات طلا را از ۷.۵ درصد به ۱۲.۵ درصد افزایش داد. هدف مقامات هند از افزایش تعرفه واردات جبران کسری تجاری این کشور بوده است. همین موضوع سبب شد تا فروشندگان فیزیکی طلا در

قیمت طلا برای سومین ماه متوالی نزولی شد. طی این سه ماه قیمت طلا از میانه کانال ۱۹۰۰ دلاری به محدوده پایینی کانال ۱۸۰۰ دلاری سقوط کرده است. در نهایت طلا در ماه ژوئن در محدوده سطح ۱۸۰۶ دلاری قیمت خورد. نکته جالب اینکه با اینکه شش ماه از سال میلادی ۲۰۲۱ گذشته است، اما بازدهی طلا از ابتدای سال تاکنون منفی ۱.۲ درصد بوده است.

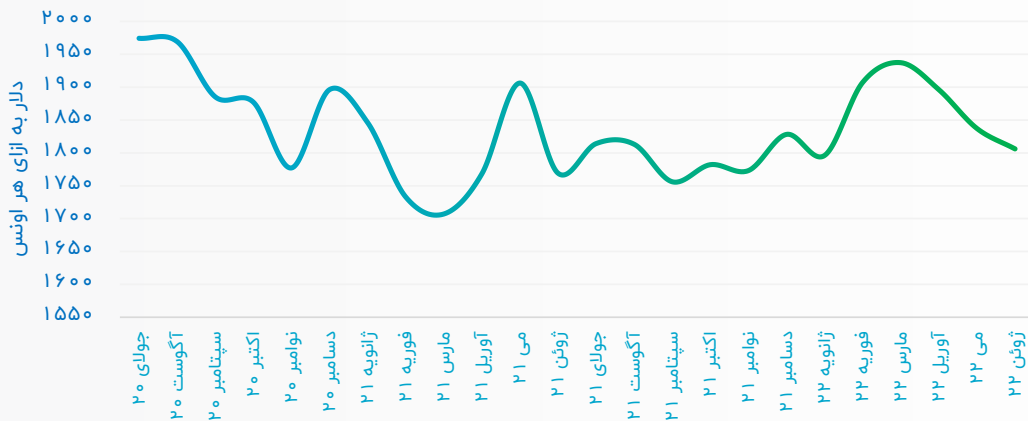
طلا در ماه‌های اخیر تحت تأثیر اقدامات انقباضی بانک‌های مرکزی برای مقابله با تورم روندی نزولی داشته است. البته وجود عوامل صعودی مانند جنگ روسیه و اوکراین، تورم بالا در اقتصادهای توسعه‌یافته جهان و چشم‌انداز رکود اقتصادی در جهان سبب شده است تا ریزش قیمت طلا بیشتر از مقدار کنونی نشود.

نرخ‌هایی که طلا را کاهش می‌کند

یکی از مهم‌ترین عواملی که سبب کاهش قیمت طلا شده است افزایش شاخص دلار آمریکا و نرخ سود اوراق قرضه آمریکا است. این دو شاخص با توجه به اقدامات انقباضی بانک مرکزی و کاهش تزریق نقدینگی به بازارها ماه‌ها است روند صعودی داشته‌اند.

شاخص دلار آمریکا که ارزش دلار را در برابر پنج ارز معتبر جهانی اندازه می‌گیرد در شش ماه گذشته، پنج ماه صعودی را به ثبت رسانده است.

روند قیمت طلا در یک سال اخیر

منبع: investing.com

هند تخفیف‌های زیادی را در هفته آخر ژوئن ارائه بدهند زیرا سمت تقاضا همچنان ضعیف بود و افزایش مالیات احتمالاً فقط باعث کاهش بیشتر سود می‌شد.

معادله نرخ بهره و طلا و رکود اقتصادی

گزارش‌ها همچنین از بازارهای آمریکا حکایت از آن دارد که معامله گران خرد در بازارها به دلیل چشم‌انداز نگران‌کننده رشد اقتصادی این کشور و همچنین تورم بالا دست به احتیاط بیشتری خواهند زد. از سوی دیگر تورم ناحیه یورو در ماه ژوئن رکورد دیگری را شکست و این موضوع نیز می‌تواند سبب شود تا بانک مرکزی اروپا با سرعت بیشتری نرخ بهره را افزایش دهد. بانک مرکزی اروپا در میان بانک‌های مرکزی بزرگ دیرتر از بقیه اقدام به افزایش نرخ بهره کرد.

البته موضوعی که تحلیل گران را درباره ادامه شدید روند انقباضی بانک‌های مرکزی به شک می‌اندازد افزایش احتمال رکود اقتصادی است. در این صورت دست بانک‌های مرکزی برای افزایش نرخ بهره خیلی هم باز نخواهد بود. در صورتی‌که این اتفاق رخ دهد طلا می‌تواند امیدوار به صعود باشد اما در غیر این صورت و ادامه روند کنونی طلا به راحتی به کانال‌های پایین‌تر سقوط می‌کند.

ماه نزولی نفت و گاز

نیروهای متضاد در بازار نفت

بازار نفت در حال حاضر وضعیت متزلزلی دارد. کاهش مداوم ذخایر جهانی نفت در کنار کاهش برخی منابع عرضه نفت، پتانسیل افزایش قیمت در این بازار را افزایش داده است. البته با اینکه این پتانسیل در بازار نفت وجود دارد، اما عواملی نیز وجود دارد که می‌تواند این نیروی افزایشی را خنثی کند.

در حال حاضر محتمل‌ترین موضوعی که می‌تواند این فشار صعودی را از بازار نفت بردارد، کاهش مصرف نفت در اثر رکود اقتصادی محتمل در ماه‌های آینده است. در صورتی که احتمال این موضوع افزایش پیدا کند، در بازه زمانی کوتاه مدت هم می‌تواند با کاهش چشم‌انداز تقاضا بازار را به آرامش برساند.

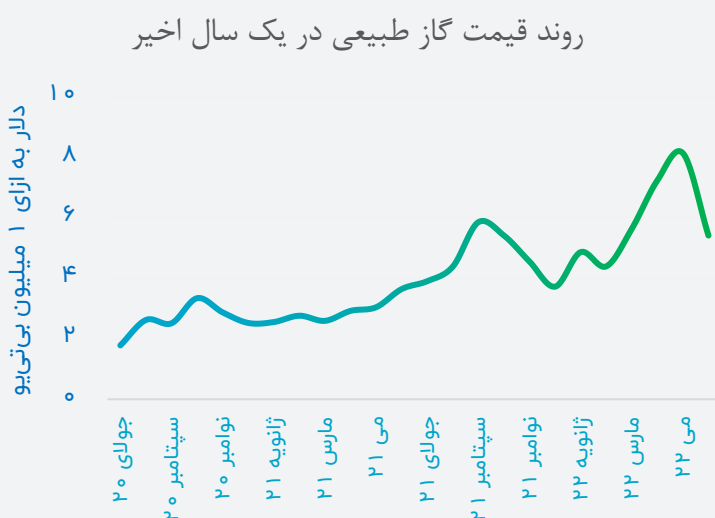
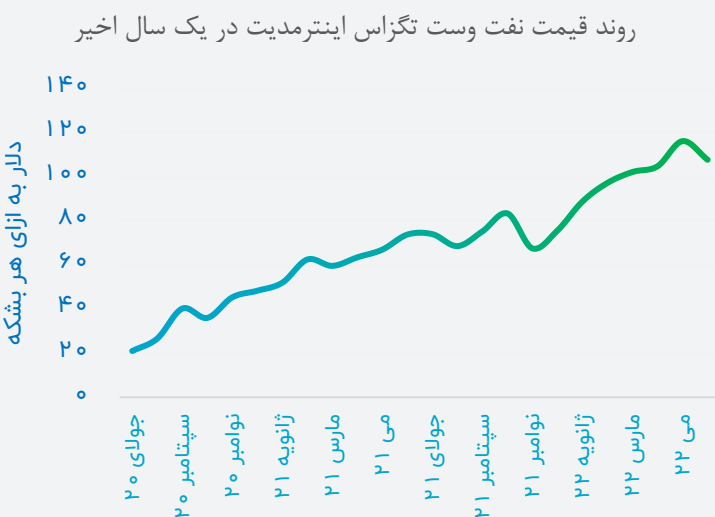
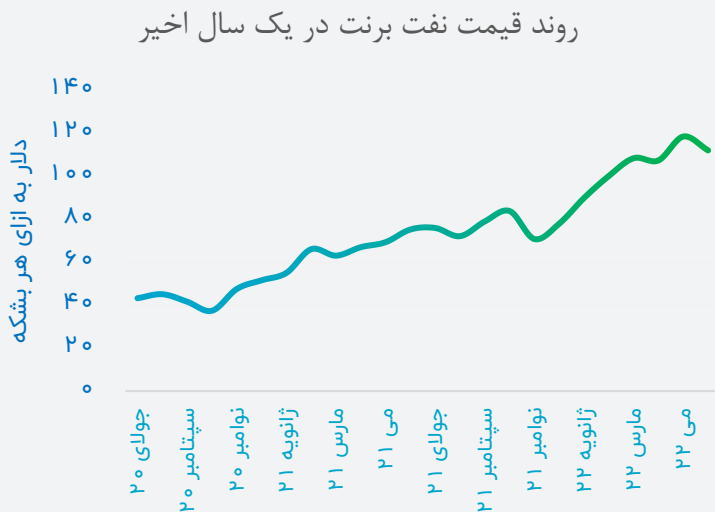
رشد اقتصادی در بزرگ‌ترین اقتصاد جهان در حال کاهش است و همچنین این شاخص در اروپا و چین نیز دچار اختلال شده است. این موضوع تحت تأثیر افزایش بی‌سابقه نرخ تورم، افزایش نرخ بهره و همچنین شیوع مجدد ویروس کرونا در حال رخ دادن است. اقدامات انقباضی توسط بانک‌های مرکزی به شدت در حال گسترش است و بانک‌های تجاری نیز

ماه ژوئن ماهی نزولی برای شاخص‌های نفتی و قیمت گاز طبیعی بود. ترس از رکود اقتصادی در جهان که این روزها مجدداً سر زبان‌ها افتاده است، قیمت انرژی‌های فسیلی را کاهش داده است.

قیمت شاخص نفتی برنت پس از اینکه در شش ماه اخیر فقط یک کاهش ماهانه یک درصدی را به ثبت رسانده بود، در ماه ژوئن ۵ درصد از ارزش خود را از دست داد. با این وجود نفت برنت هنوز بالای مرز ۱۰۰ دلاری ماند و کار را در ماه ژوئن در قیمت ۱۱۲ دلاری به پایان برد. با این وجود این شاخص نفتی از ابتدای امسال تاکنون تحت تأثیر تنش‌های ژئوپلیتیکی به ویژه جنگ اوکراین ۴۳ درصد افزایش قیمت داشته است.

به موازات برنت، شاخص نفتی آمریکا یعنی وست تگزاس اینترمدیت نیز در ماه ژوئن بیش از ۷ درصد افت کرد، تا به قیمت ۱۰۷ دلاری برسد. پیش از این شاخص آمریکایی بازار نفت شش ماه متوالی صعود کرده بود و از قیمت ۶۷ دلار تا سطح ۱۱۶ دلاری پیش رفته بود. شاخص نفتی نیز از ابتدای سال تاکنون بیش از ۴۲ درصد رشد قیمت داشته است.

استانداردهای سخت‌تر وام‌دهی را نسبت به قبل اعمال می‌کنند. با اینکه خطر رکود اقتصادی به دلیل افزایش نرخ بهره وجود دارد، اما انتظار می‌رود که بانک‌های مرکزی همچنان نرخ بهره را افزایش دهند. در نهایت رکود اقتصادی و سطح تقاضا عاملی تعیین‌کننده در قیمت نفت در سال جاری خواهد بود.

نقش اوپک در انتظارات قیمتی نفت

یکی دیگر از کانال‌هایی که می‌تواند به فاکتوری نزولی برای قیمت نفت تبدیل شود رشد شتاب‌دار تولید نفت توسط اعضای اوپک، نفت شل آمریکا، عرضه‌کنندگان غیر اوپکی نفت یا کشورهای مورد تحریم از جمله ایران باشد. البته اغلب اعضای اوپک در حال حاضر با ظرفیت کامل در حال تولید نفت هستند و فقط امارات و عربستان سعودی از این قاعده مستثنا هستند. البته میزان دقیق ظرفیت اضافی موجود در عربستان سعودی و امارات متحده عربی با توجه به محرمانه بودن سیستم‌های تولید آن‌ها مورد مناقشه است.

ترس گاز طبیعی از رکود اقتصادی

قیمت گاز طبیعی نیز در ماه ژوئن تحت تأثیر ترس از رکود اقتصادی بیش از ۳۳ درصد از ارزش خود را از دست داد. این موضوع سبب شد تا قیمت گاز طبیعی از ۸.۱۴ به ۵.۴۲ به ازای هر یک میلیون بی‌تی‌وی برسد. این ریزش قیمت ماهانه از ماه دسامبر سال ۲۰۱۸ میلادی بی‌سابقه بوده است. قیمت گاز طبیعی پس از افزایش ۷۵ درصدی نرخ بهره توسط فدرال رزرو و نگرانی از رکود احتمالی اقتصاد واکنش شدیدی نشان داد.

ثبات بالاترین قیمت ماهانه برای اوره

وضعیت کنونی بازار اوره ادامه دارد؟

در حال حاضر بر اساس نظر تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان قیمت کودهای شیمیایی در ادامه سال جاری و حتی پس از آن نیز پشتوانه‌های محکمی دارد. یک دلیل مهم از نظر آن‌ها عرضه محدود اوره و آمونیاک است. این در حالی است که تقاضای این مواد از عرضه آن‌ها پیشی گرفته است.

جنگ در اوکراین در کنار قیمت‌گذاری‌ها در اروپا همچنین سبب تشدید این مسئله خواهند شد. صادرات اوره چین در نیمه اول سال جاری میلادی بسیار محدود شده است و همین موضوع بر بازار جهانی تأثیر گذاشته است. همچنین پیش‌بینی می‌شود که در صورت ادامه تخفیفات دولت چین به بازارهای داخلی موضوع محدودیت صادرات اوره چین در نیمه دوم سال جاری نیز ادامه‌دار باشد.

صادرات محدود شده چین و روسیه

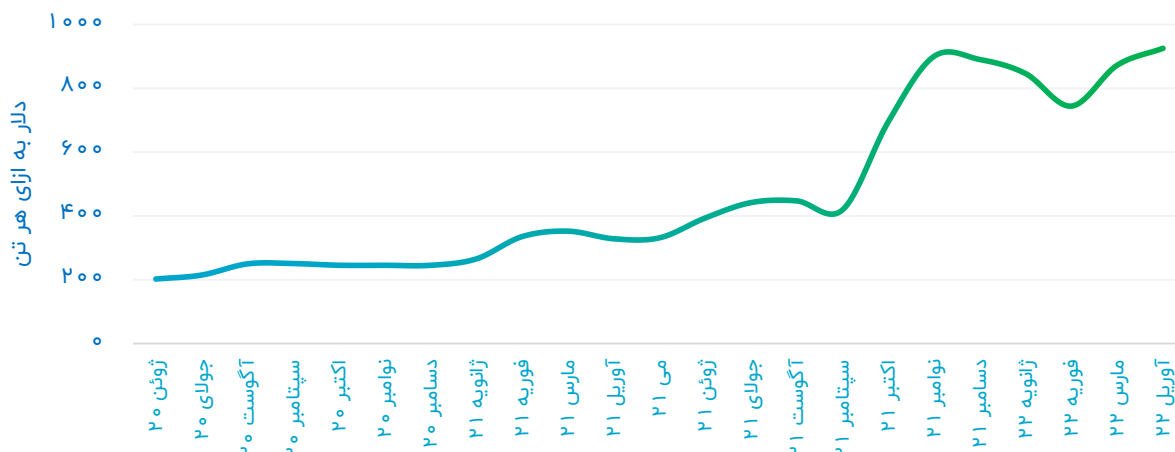
چین در سه‌ماهه اول سال ۲۰۲۲ در حدود ۲۰۰ هزار تن اوره صادر کرده است و پیش‌بینی می‌شود که صادرات چین برای نیمه اول سال کمتر از یک میلیون تن باشد. مقایسه این رقم با میانگین صادرات دو میلیون تنی اوره چین حکایت از کاهش چشمگیر صادرات این کشور دارد. با اینکه در سال‌های گذشته چین در نیمه دوم سال صادرات اوره بیشتری دارد ولی

قیمت اوره پس‌ازاینکه در ماه‌های انتهایی سال گذشته میلادی روندی صعودی گرفته بود و به کانال ۹۰۰ دلاری رسیده بود در دو ماه ابتدایی سال جاری میلادی نزولی شد؛ اما پس از آن به نظر می‌رسد مجدداً روند صعودی این ماده اولیه در کودهای شیمیایی صعودی شده است و در ماه آوریل برای دومین ماه متوالی قیمت میانگین ماهانه صعودی را به ثبت رسانده است.

در ماه نوامبر سال گذشته که حتی معامله هزار دلاری محموله اوره خیرساز شده بود، قیمت میانگین ماهانه اوره ۹۰۰ دلار به ثبت رسید؛ اما در ماه آوریل ۲۰۲۲ با توجه به نوسانات بالاتر قیمتی اوره میانگین ماهانه این ماده صادراتی ۹۲۵ دلار به ثبت رسید تا بالاترین قیمت میانگین در سال‌های اخیر باشد. عمده این افزایش در ماه مارس رقم خورد که قیمت هر تن از این ماده بیش از ۱۷ درصد افزایش پیدا کرد و پس از آن نیز در ماه آوریل قیمت اوره رشد ۶ درصدی داشت.

بازدهی سالانه قیمت اوره نیز اکنون نزدیک به ۴ درصد شده است؛ البته با در نظر داشتن این موضوع که اوره سال گذشته را در سطح قیمتی بالا یعنی، ۸۹۰ دلار به ازای هر اونس به پایان رساند و پس از آن بسیاری از تحلیل‌گران بر این باور بودند که قیمت اوره کاهش پیدا خواهد کرد؛ موضوعی که فعلاً خلاف آن ثابت شده است.

قیمت اوره در یک سال اخیر

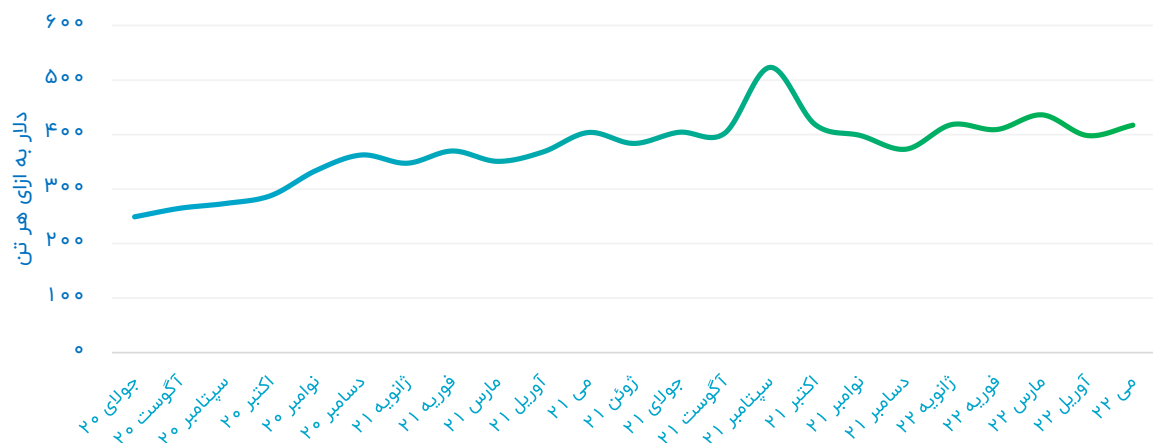
محدودیت‌های دولت چین نشان می‌دهد در این مقطع نیز احتمالاً صادرات کمتر از میانگین سال‌های گذشته خواهد بود.

همچنین عرضه روسیه نیز به‌عنوان بزرگ‌ترین صادرکننده محصولات نیتروژنی نیز محدود شده است. عدم اطمینان در مورد صادرات گاز طبیعی روسیه به دلیل جنگ و تحریم‌ها سبب نوسانات شدید قیمتی در اروپا خواهد شد که این موضوع تأثیر شدیدی برای کاهش تولید این محصولات خواهد داشت. مجموع این موضوعات سبب شده است تا تحلیل‌گران چشم‌انداز عرضه موادی مانند اوره را کمتر و نوسان قیمتی را شدیدتر بدانند.

رشد با تأخیر متانول

به نظر می‌رسد بازار متانول حداقل تا مقطع کنونی نسبت به اوره کمتر تحت تأثیر وضعیت کنونی قرار گرفته است. نوسانات محدودتر قیمتی می‌تواند شاهدهی بر این مدعا باشد. قیمت متانول درحالی‌که در ماه آوریل بیش از ۸.۷ درصد کاهش پیدا کرده است در ماه می بخشی از این افت را جبران کرد. قیمت متانول در ماه می با رشد ۴.۷ درصدی مجدداً به کانال ۴۰۰ دلاری بازگشت و در محدوده مرز قیمتی ۴۲۰ دلاری معامله شد.

قیمت متانول در یک سال اخیر

بازار آرام فلزات اساسی با صعود نرخ روی

انتهایی ماه می قیمت سنگ آهن معیار پلتس، سنگ آهن عیار ۶۲ درصد استرالیا تحویل بنادر شمالی چین به محدوده مرز ۱۳۶ دلاری کاهش پیدا کند.

با اینکه جنگ روسیه و اوکراین بر بازار سنگ آهن تأثیر قابل توجهی داشته است اما خبرها حکایت از آن دارد که شرکت های اوکراینی حتی در خلال جنگ نیز به صادرات این ماده معدنی ادامه می دهند. شرکت معدنی فرکسیو اعلام کرده است که صادراتش در طول جنگ متوقف نشده است و سود قابل توجهی از فروش گندله آهن و سنگ آهن عیار بالا به دست بیاورد.

این در حالی بود که وقوع جنگ در اوکراین تقاضای گندله محصول هند که از عیار پایین تری نیز برخوردار است را بیشتر کرده بود. افت قیمت در دیگر محصولات زنجیره تأمین فولاد نیز در ماه می مشاهده شد. داده های منتشر شده نشان می دهد قراضه فولادی در بازار ترکیه با کاهش قیمت به سطح ۴۳۹ دلار رسیده است.

چشم انداز سنگ آهن سعودی است

تحلیل گران چشم انداز قیمتی سنگ آهن در ماه پیش رو یعنی ماه ژوئن را صعودی قلمداد می کنند. یکی از مواردی که منجر به این پیش بینی شده

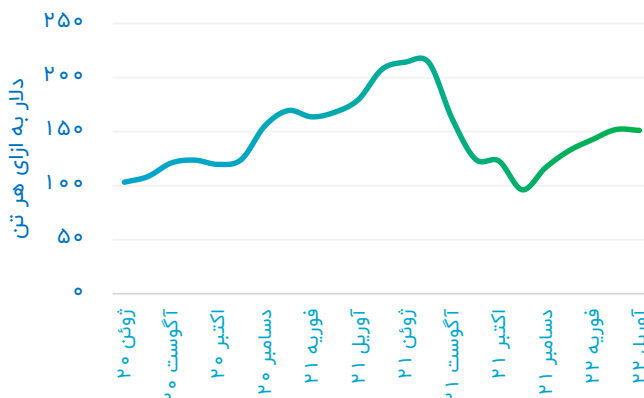
مرور نوسانات قیمتی بازار فلزات اساسی در ماه آوریل نشان می دهد، اغلب این فلزات به جز فلز روی نوسانات اندکی قیمت را رقم زدند.

سنگ آهن پس از اینکه در زمستان سال گذشته و تحت تأثیر اقدامات کاهش تولید فولاد توسط دولت چین روند نزولی پیدا کرده بود، چهار ماه متوالی پس از تخفیف این محدودیت های افزایش قیمت داشت. قیمت هر تن سنگ آهن در نوامبر گذشته به زیر مرز ۱۰۰ دلاری رسیده بود و پس از رشدهای متوالی در ماه مارس قیمت هر تن سنگ آهن از مرز ۱۵۰ دلاری عبور کرد. اما پس از این چهار ماه در ماه آوریل روند صعودی سنگ آهن متوقف شد هر چند این سنگ معدنی مرز ۱۵۰ دلار را از دست نداد. سنگ آهن در ماه آوریل با افت خفیف نیم درصدی به قیمت ۱۵۱ دلار به ازای هر تن رسید.

کاهش قیمت سنگ آهن در ماه می

اخبار منتشر شده درباره قیمت سنگ آهن در ماه می حکایت از کاهش بیشتر دارد. در روزهای میانه ماه می به دلیل کاهش ۱۰ درصدی بهای فولاد خام در چین فشار بر بازار سنگ آهن بیشتر شد. همین موضوع سبب شد تا در روزهای

روند قیمت سنگ آهن در یک سال اخیر

منبع: indexmundi.com

است کاهش تعداد مبتلایان به کرونا در چین است. چین پس از مدت‌ها مجدداً مجبور به وضع محدودیت‌های سختگیرانه به دلیل شیوع کرونا شده بود ولی اکنون این محدودیت‌ها برداشته شده است و چشم‌انداز تقاضای چین مجدداً مثبت شده است.

از سوی دیگر دولت چین دست به اجرای سیاست‌های محرک اقتصادی برای فرار از رکود زده است. این موضوع نیز در ماه‌های آینده می‌تواند تقاضای سنگ‌آهن از سوی چین را افزایش و انتظارات قیمتی سنگ‌آهن را مثبت کند.

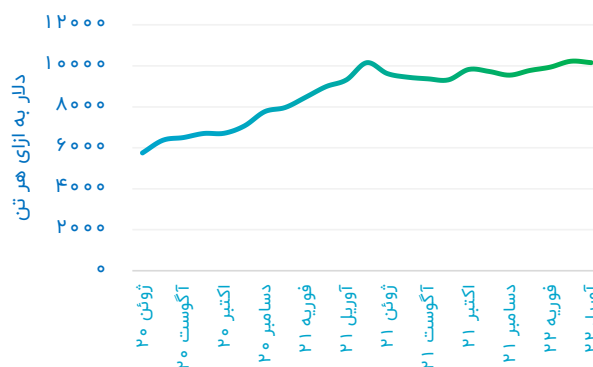
صعود ۱۰ درصدی قیمت روی

در ماه آوریل قیمت هر تن مس پس از سه هفته صعود متوالی کاهشی شد هرچند این افت قیمتی خفیف بود تا مس همچنان مرز ۱۰ هزار دلاری را حفظ کند. قیمت هر تن مس با افت ۰.۷ درصدی به ۱۰ هزار و ۱۶۱ دلار رسید.

سرب نیز برای دومین ماه متوالی صعود قیمت داشت. قیمت هر تن مس در ماه آوریل با رشد ۱.۵ درصدی به ۲۳۸۰ دلار رسید. ماه مارس نیز قیمت سرب بیش از ۲ درصد افزایش پیدا کرده بود.

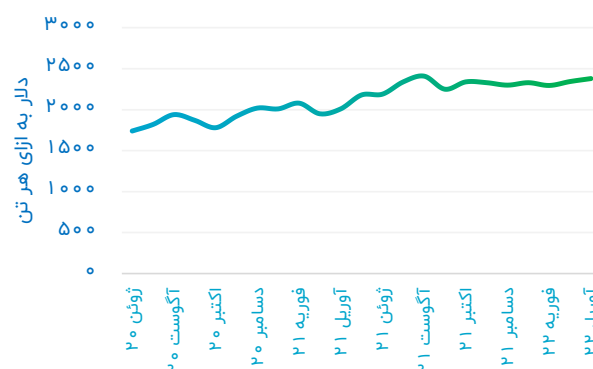
روی اما در میان گروه فلزات اساسی مانند ماه قبل بیشترین نوسان قیمتی را داشت. روی که در ماه مارس ۹.۴ درصد رشد کرده بود در ماه آوریل نیز ۱۰ درصدی دیگر رشد قیمتی داشت تا وارد کانال ۴ هزار دلاری شود. قیمت روی در پایان ماه آوریل ۴۳۶۰ دلار ثبت شد.

روند قیمت مس در یک سال اخیر

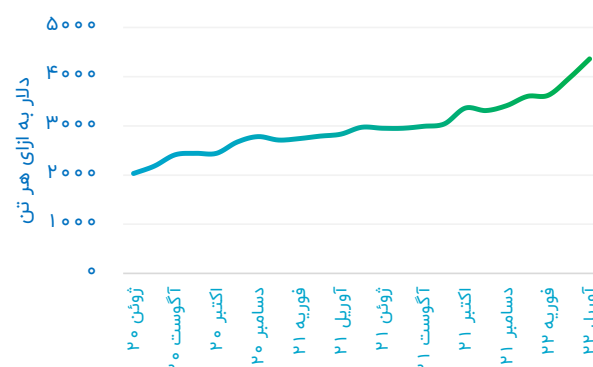
منبع: indexmundi.com

روند قیمت سرب در یک سال اخیر

منبع: indexmundi.com

روند قیمت روی در یک سال اخیر

منبع: indexmundi.com

چشم‌انداز رکود جهانی

کنونی ممکن است کاهش چشم‌انداز درآمد ارزی کشور و افزایش تورم و رکود اقتصادی را در پی داشته باشد. سیاست‌های بانک‌های مرکزی و موضوع رکود اقتصادی در آمریکا و اروپا مهم‌ترین عواملی است که بر بازارهای جهانی سایه افکنده است.

همان‌طور که در گزارش ماه‌های پیش به آن اشاره شده بود ادامه روند افزایش شاخص‌های پولی از جمله پایه پولی و نقدینگی در کنار آزادسازی یک‌باره قیمت در برخی بازارها تورم کنونی را به وجود آورده است. علی‌رغم افزایش فروش نفت به چین نسبت به سال گذشته و دریافت نقدی پول آن، گزارش‌ها حکایت از رقابت روسیه با ایران بر سر فروش نفت به چین است. روسیه که خود با تحریم‌های غربی مواجه شده است نفت را با تخفیف بیشتری به چین می‌فروشد. ادامه وضعیت

شرکت سرمایه‌گذاری دیر
Dey Investment

شرکت گسترش صنعت نوین ایرانیان

شرکت سرمایه‌گذاری دیر